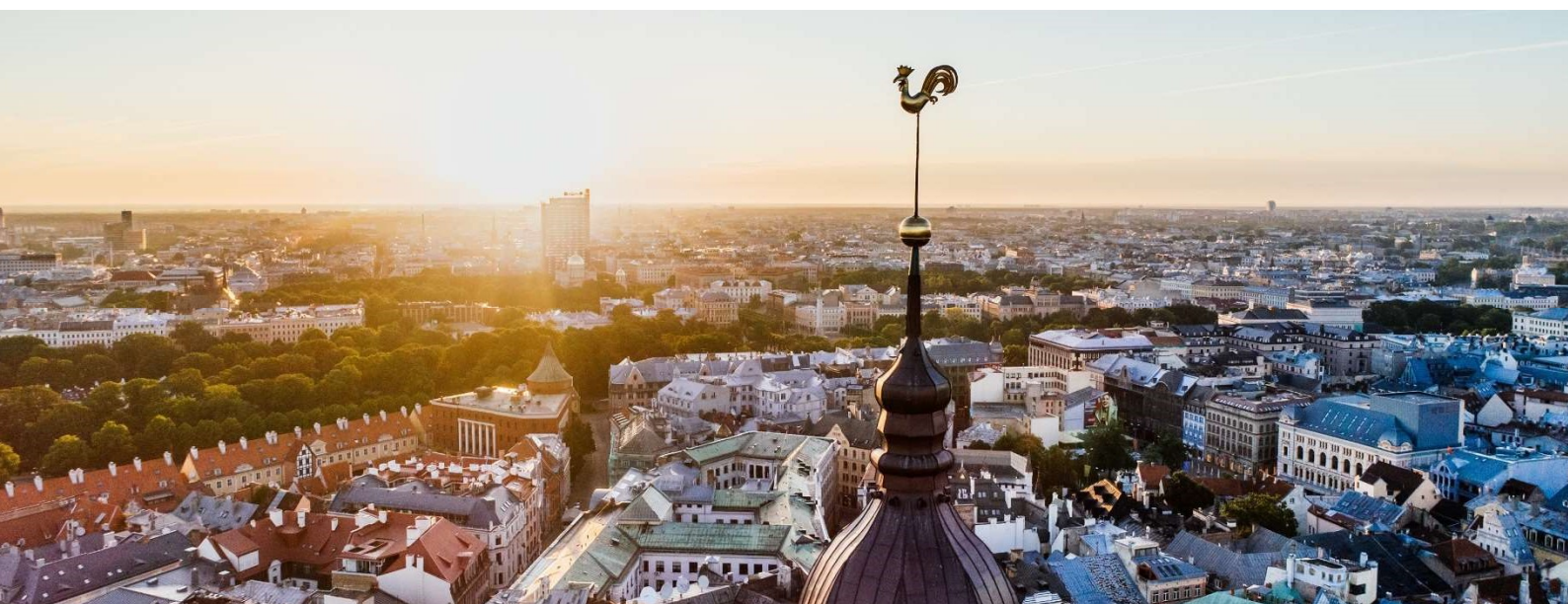

Energopārvaldības rokasgrāmata

Energopārvaldības rokasgrāmata ir Rīgas valstspilsētas pašvaldības īpašums.

Saturs

1	PIELIETOJUMS	4
1.1	Rokasgrāmatas apraksts	4
1.1.1	Mērķis	4
1.1.2	Ievads un izmantošana	4
1.1.3	Uzglabāšana, pieejamība un aktualizācija	4
1.2	Iesaistīto pušu intereses	6
2	ATSAUCES UZ NORMATĪVU	6
2.1	ISO 50001 standarts	6
3	TERMINI	7
3.1.	Saīsinājumi	7
4	ORGANIZĀCIJAS KONTEKSTS	8
4.1	Organizācijas Izpratne un tās konteksts	8
4.2	Iesaistīto pušu vajadzību izpratne	8
4.2.1	Iesaistītās puses un viņu vajadzības	8
4.2.2	Iesaistīto pušu intereses	8
4.3	Likumdošanas prasības	9
4.4	EPS pielietojuma robežas	9
4.4.1	Vispārēji	9
4.4.2	Atbildības robežas	24
4.5	Enerģopārvaldības sistēma	24
4.5.1	Pamata principi	24
4.5.2	Enerģopārvaldības procesi	24
4.6	Citi piemērojamie dokumenti:	
	ūda! Grāmatzīme nav definēta.	K!
5	VADĪBA	25
5.1	Vadība un apņemšanās	25
5.2	Enerģopolitika	27
5.2.1	Enerģopolitikas pamatprincipi	27
5.2.2	Enerģopārvaldības politikas publicēšana	27
5.3	Lomas, pienākumi un pilnvaras	28
5.3.1	Organigramma	28
5.3.2	Pienākumi un pilnvaras	28
5.3.3	Enerģopārvaldības vadības grupa (turpmāk - EVG)	28
5.4	Citi piemērojamie dokumenti	29
6	PLĀNOŠANA	30
6.1	Pasākumi risku un iespēju izvērtēšanai	30
6.2	Mērķi un to sasniegšanas plānošana	30
6.3	Enerģonovērtējums	33
6.4	Enerģoveiktspējas rādītāji	34
6.5	Bāzes enerģopatēriņš	34
6.6	Enerģopatēriņa datu apkopošanas plānošana	36
6.7	Citi piemērojamie dokumenti	37
7	ATBALSTS	38
7.1	Resursi	38
7.1.1	Finanšu resursi EPS īstenošanai	38
7.1.2	Darbinieku motivēšana	38
7.2	Kompetence	39
7.3	Apziņa	39
7.4	Komunikācija	39
7.4.1	Vispārēji	39
7.4.2	Iekšējā komunikācija	39

7.4.3	Ārējā komunikācija	40
7.4.4	Ieteikumi un komentāri	40
7.5	Dokumentēta informācija	42
7.5.1	Vispārēji	42
7.5.2	Izveidošana un aktualizēšana	42
7.5.3	Dokumentētas informācijas kontrole	42
7.6	Citi piemērojamie dokumenti	43
8	DARBĪBA	44
8.1	Darbības plānošana un vadība	44
8.2	Projektēšana	45
8.3	Iepirkumi	45
8.4	Citi saistītie dokumenti	45
9	SNIEGUMA NOVĒRTĒŠANA	46
9.1	Energosnieguma un EPS uzraudzība, mērīšana, analīze un novērtēšana	46
9.1.1	Vispārīgi	46
9.1.2	Atbilstības novērtēšana tiesiskajām un citām prasībām	46
9.2	Iekšējais audits	46
9.3	Vadības pārskats	47
9.4	Citi piemērojamie dokumenti	47
10	UZLABOŠANA	48
10.1	Neatbilstība un korektīvas darbības	48
10.2	Patstāvīga uzlabošana	48
10.3	Citi saistītie dokumenti	48
	Pielikums Nr.1 Energoveiktspējas ziņojums	50

1 PIELIETOJUMS

1.1 Rokasgrāmatas apraksts

1.1.1 Mērķis

Energopārvaldības rokasgrāmata (turpmāk - rokasgrāmata) ir pamats Rīgas valstspilsētas pašvaldības, kas šajā rokasgrāmatā tiek apzīmēta kā Rīga, energoresursu un ūdens pārvaldības sistēmai (turpmāk – EPS).

Rokasgrāmata ir saistoša visām Rīgas domes struktūrvienībām atbilstoši to iesaistei EPS realizācijā, un to papildina citi piemērojamie dokumenti. Tā kalpo par pamatu iekšējām un ārējām revīzijām, darbinieku apmācībai un kā ceļvedis iekšējam darbam visās pašvaldības jomās un līmeņos.

EPS un šīs rokasgrāmatas pamatā ir DIN EN ISO 50001 standarta (2018. gada decembra versija) principi, pašvaldības prasības un enerģētikas nozarē piemērojamie normatīvie akti. Tajā ir viss svarīgais saturs Rīgas energopārvaldības ieviešanai, kontrolei, dokumentēšanai un uzraudzībai.

1.1.2 Ievads un izmantošana

Izstrādājot šo rokasgrāmatu par pamatu tika ņemti saistošie normatīvie akti un energopārvaldības sistēmas darbības pieredze un atziņas.

Atbildīgajām personām, savas atbildības un kompetences robežās, ir pienākums ievērot EPS noteiktos priekšrakstus, informēt pakļautos darbiniekus kā arī kontrolēt priekšrakstu izpildi un ievērošanu. Detalizētāks apraksts sadaļā 5: "Vadība".

1.1.3 Uzglabāšana, pieejamība un aktualizācija

Rokasgrāmata ir saglabāta (norādīt e-adresi) un pieejama visiem Rīgas darbiniekiem. Rokasgrāmatu versijas tiek dokumentētas un to versijas tiek norādītas rokasgrāmatā.

Organizācijas apraksts

Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir iedzīvotāju izveidota vietējā vara Rīgas valstspilsētas administratīvajā teritorijā un pašvaldībai valsts pārvaldes ietvaros ir uzticēta virkne funkciju izpilde, atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.

Atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" dažas no svarīgākajām pašvaldības funkcijām, kuras jānodrošina pašvaldībām, ir komunālo pakalpojumu nodrošināšana (ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana), sociālās palīdzības nodrošināšana, veselības aprūpes pieejamība, izglītības iegūšanas pieejamība (tostarp arī pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs), palīdzības sniegšana dzīvokļa jautājumu risināšanā, būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšana u. c.

Rīgas valstspilsētas administratīvā teritorija ir 304,5 kvadrātkilometrus plaša, tajā dzīvo 627 487 iedzīvotāji. Rīgā darbojas 161 pirmsskolas izglītības iestāde (2020/2021 mācību gads), 100 vispārējās izglītības iestādes (2020/2021 mācību gads), 47 interešu izglītības iestādes (2020/2021 mācību gads), 102 sporta skolas (2020/2021 mācību gads), 13 mākslas un mūzikas skolas (2020/2021 mācību gads), 27 bibliotēkas (2020/2021 mācību gads), 27 dienas aprūpes centri, 4 pašvaldības muzeji un izstāžu zāles, 6 pašvaldības kultūras centri.

EPS pakāpeniski tiek ieviesta visos Rīgas domes departamentos un visās Rīgas domes priekšsēdētāja pakļautībā esošās institūcijas, visās izpilddirektora pakļautībā esošajās īpaša statusa institūcijās un visās Rīgas neatkarīgajās iestādēs un visās Rīgas aģentūrās.

Šajā rokasgrāmatā netiek apskatītas Rīgas kapitālsabiedrības un aģentūrās, kuras atbilstoši Energoefektivitātes likumam ir uzskatāmi par lielajiem enerģijas patērētājiem un kuriem ir pienākums ieviest energopārvaldības sistēmu vai veikt industriālo energoauditu, piemēram Rīgas gaisma, Rīgas ūdens un citas.

Izglītības, kultūras un sporta departamenta (turpmāk – IKSD) pakļautībā ir 355 iestādes, tajā skaitā:

142 Vispārējās izglītības iestādes ar kopējo lietderīgo platību 726 726 kvadrātmetri;

159 pirmsskolas izglītības iestādes ar kopējo lietderīgo platību 303 541 kvadrātmetri;

10 sporta skolas ar kopējo lietderīgo platību 36 690 kvadrātmetri;

8 interešu izglītības iestādes ar kopējo lietderīgo platību 32 403 kvadrātmetri;

9 mākslas un mūzikas skolas ar kopējo lietderīgo platību 13 299 kvadrātmetri;

27 bibliotēkas ar kopējo lietderīgo platību 47 406 kvadrātmetri.

Vispārējās izglītības iestādēs 2020/2021 mācību gadā mācījās 68 915 skolēni.

1.2 Iesaistīto pušu intereses

Iesaistītā puse	Vajadzības	EPS risina
Latvijas republikas valdība	Atbilstība likumdošanas prasībām un CO2 ietaupījumu mērķu izpilde	Izpilda likumdošanas prasības par EPS izveidi pašvaldībā un nodrošina nepieciešamās atskaites par EPS ieviešanu un uzturēšanu.
Rīgas valstspilsetas pašvaldības vadība	Nodrošināt likumdošanas prasību izpildi par EPS un energoefektivitātes mērķu izpilde	EPS ieviešanas un uzturēšanas atskaišu sagatavošana un ikgadējo EPS ziņojumu sagatavošanas domes vadībai
Darbinieki, skolēni un to vecāki, apmeklētāji	Nodrošināt komfortablus mācību un darba apstākļus kā arī demonstrēt labu vides un energoresursu pārvaldību	Iestāžu un objektu vadības sistēmas uztur komfortablus iekštelpu apstākļus un EPS demonstrē labo praksi iestāžu/objektu apsaimniekošanā
Partneri un klienti	Sastapt labu vides un enerģijas pārvaldības praksi	Rīga ar EPS vēlās sasniegt un demonstrēt efektīvu vides un enerģijas pārvaldību t.sk. sertificējot EPS atbilstoši ISO 50001

2 ATSAUCES UZ NORMATĪVU

2.1 ISO 50001 standarts

Standarts LVS EN ISO 50001:2018 (turpmāk – ISO 50001) ir iekļauts nacionālā standarta statusā. ISO 50001:2018 ir ISO 50001 standarta jaunākā versija, ar kuru tiek aizstāta 2011.gada versija. Sākot ar 2021.gada 21.augustu visiem izdotajiem ISO 50001 sertifikātiem ir jāatbilst jaunākajai t.i. ISO 50001:2018 versijai.

ISO 50001 jaunākā redakcija liek uzsvāru uz patēriņa mērījumiem, piemērotu indikatoru un ietekmējošo faktoru izmantošanu energoresursu uzskaitē. Papildus jaunajā standarta redakcijā ir ieviestas virkne jaunu prasību un paplašināts tvērums jau esošajām prasībām. Piemēram, EPS sasaiste ar iekšējām un ārējām ietekmēm un ieinteresēto pušu vajadzības.

3 TERMINI

3.1. Saīsinājumi

EPS	Energopārvaldības sistēma
Rīga	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
REA	Rīgas enerģētikas aģentūra
IKSD	Izglītības, kultūras un sporta departaments
ĪD	Īpašumu departaments
kWh	kilovatstunda
MWh	Megavatstunda
SEG	Siltumnīcefekta gāzu emisijas

4 ORGANIZĀCIJAS KONTEKSTS

4.1 Organizācijas Izpratne un tās konteksts

Mēs esam identificējuši sekojošas ārējas un iekšējas tēmas, kas ir būtiskas Rīgas mērķim un ietekmē mūsu spēju sasniegt plānotos EPS rezultātus un ar enerģiju saistīto veiktspēju:

- **Likumdošanas prasības (ārējā)**
- **Politiskā situācija, piemēram ES fondu pieejamība (ārējā)**
- **Enerģijas pieejamība (ārējā)**
- **Energoresursu izmaksas (ārējā)**
- **Ietekme uz SEG emisijām (ārējā)**
- **Personāla pieejamība (iekšējā)**
- **Pieejamie finanšu resursi (iekšējā)**
- **Ilgtspējas novērtējums (iekšējā)**
- **Darbības riski (iekšējā)**

Informācija par ārējām un iekšējām tēmām tiek uzraudzīta un pārbaudīta katru gadu vadības pārskata ietvaros. Tiek pieņemts lēmums, vai minētās tēmas Rīgai joprojām ir aktuālas. Turklāt tiek noteikts, kuras jaunās tēmas var būt aktuālas.

4.2 Iesaistīto pušu vajadzību izpratne

4.2.1 Iesaistītās puses un viņu vajadzības

Kā iesaistītās puses mēs saprotam personas un organizācijas, kuras:

- Var ietekmēt Rīgas darbības vai pieņemtos lēmumus,
- Skar Rīgas pieņemtie lēmumi vai veiktās darbības,
- Var sajusties ietekmēti no Rīgas pieņemtajiem lēmumiem vai veiktajām darbībām.

Atbilstoši definētajiem iesaistītās puses kritērijiem mēs esam identificējuši sekojošas iesaistītās puses, kuru intereses ir saistītas ar EPS un energoresursu patēriņu Rīgā.

4.2.2 Iesaistīto pušu intereses

Iesaistītā puse	Iesaistītās puses vajadzības	Vai EPS risina iesaistītās puses vajadzības?
Latvijas republikas valdība	Atbilstība likumdošanas prasībām un CO2 ietaupījumu mērķu izpilde	Izpilda likumdošanas prasības par EPS izveidi pašvaldībā un nodrošina nepieciešamās atskaites par EPS ieviešanu un uzturēšanu.
Rīgas valstspilsetas pašvaldības vadība	Nodrošināt likumdošanas prasību izpildi par EPS un energoefektivitātes mērķu izpilde	EPS ieviešanas un uzturēšanas atskaišu sagatavošana un ikgadējo EPS ziņojumu sagatavošanas domes vadībai

Darbinieki, skolēni, to vecāki, apmeklētāji	Nodrošināt komfortablu mācību un darba apstākļus kā arī demonstrēt labu vides un energoresursu pārvaldību	Iestāžu un objektu vadības sistēmas uztur komfortablu iekštelpu apstākļus un EPS demonstrē labo praksi iestāžu/objektu apsaimniekošanā
Partneri un klienti	Sastapt labu vides un enerģijas pārvaldības praksi	Rīga ar EPS sasniedz un demonstrē efektīvu vides un enerģijas pārvaldību t.sk. sertificējot EPS atbilstoši ISO 50001
Bankas	Sadarbība, inovācija, atskaite	Rīga ar EPS sasniedz un demonstrē efektīvu vides un enerģijas pārvaldību t.sk. sertificējot EPS atbilstoši ISO 50001
Mēdiji	Atklāta un aktīva komunikācijas politika	Rīga ar EPS sasniedz un demonstrē efektīvu vides un enerģijas pārvaldību t.sk. sertificējot EPS atbilstoši ISO 50001

Ieinteresēto pušu un vajadzību pārraudzība un pārskatīšana notiek reizi gadā vadības pārskata ietvaros.

4.3 Likumdošanas prasības

REA izveido un uztur Rīgas EPS sasītošo normatīvo aktu sarakstu un veic patstāvīgu to izmaiņu monitoringu. REA novērtē attiecīgo normatīvo aktu ietekmi uz Rīgu un informē pašvaldības vadību un struktūrvienības, kuras normatīvais akts ietekmē.

Rokasgrāmatas 9.1.2 apakšpunktā noteiktais regulējums nodrošina patstāvīgu kontroli un EPS atbilstību likumdošanas prasībām.

4.4 EPS pielietojuma robežas

4.4.1 Vispārēji

EPS pieņemtie lēmumi un procedūras aptver visu IKSD pakļautībā esošo iestāžu izmantotās ēkas, kurās ir nodarbināti 21 360 darbinieki.

EPS aptver sekojošas iestādes un ēkas:

Rīgas 14. vidusskola	TVAIKOŅU IELA 3
Rīgas 19. vidusskola	FLOTES IELA 8
Rīgas 31. vidusskola	SKUJU IELA 11
Rīgas 34. vidusskola	VIRCAVAS IELA 7
Rīgas 4. pamatskola	TIRZAS IELA 2

Rīgas 4. pamatskola	MĀRKALNES IELA 4
Rīgas 41. vidusskola	SLOKAS IELA 49A
Rīgas 46. vidusskola	SKUJU IELA 28
Rīgas 7. pamatskola	JAUNCIEMA 4.ŠĶĒRSLĪNIJA 4
Rīgas 9. vidusskola	STĀMERIENAS IELA 8
Rīgas Franču licejs	MĒNESS IELA 8
Rīgas Juglas vidusskola	KVĒLES IELA 64
Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskola	BRUŅINIEKU IELA 24A
Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskola	BRUŅINIEKU IELA 24
Rīgas Reinholda Šmēlinga vidusskola	GAIZIŅA IELA 1
Rīgas sākumskola "Valodiņa"	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 25
Ziemeļvalstu ģimnāzija	PAULA LEJIŅA IELA 12
Ziemeļvalstu ģimnāzija	APUZES IELA 66
Rīgas 5. pamatskola-attīstības centrs	BRĪVĪBAS GATVE 384A
Rīgas 2. pamatskola	LUDZAS IELA 43
Rīgas Daugavas pamatskola	AGLONAS IELA 57
Rīgas 95. vidusskola	SĒRENES IELA 9
Āgenskalna Valsts ģimnāzija	LAVĪZES IELA 2A
Rīgas 3. pamatskola	TELTS IELA 2a
Rīgas Strazdumuižas vidusskola-attīstības centrs	JUGLAS IELA 5 k-3
O.Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatū pamatskola	SKRINDU IELA 1
Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskola	NĪCGALES IELA 15
Rīgas Teikas vidusskola	AIZKRAUKLES IELA 14
Rīgas Igaunņu pamatskola	ATGĀZENES IELA 26
Rīgas Raiņa vidusskola	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 71
Rīgas 34. vidusskola	DZIRCIEMA IELA 1C

Rīgas 6. vidusskola	MATĪSA IELA 39
Pamatskola "Rīdze"	KRIŠJĀŅA VALDEMĀRA IELA 2
Rīgas Valdorfskola	BALTĀ IELA 15
Rīgas Jāņa Poruka vidusskola	GAUJAS IELA 23
Rīgas 1. pamatskola-attīstības centrs	ĢERTRŪDES IELA 18
Rīgas 54. vidusskola	BALTĀ IELA 22A
Rīgas 3. pamatskola	ĀPŠU IELA 24
Rīgas 5. pamatskola-attīstības centrs	SLĀVU IELA 19
Rīgas Sergeja Žoltoka vidusskola	VIETALVAS IELA 15
Rīgas 1. Kristīgā pamatskola	AUGUSTA DEGLAVA IELA 3
Rīgas Valdorfskola	BALTĀ IELA 10
Rīgas Avotu pamatskola	AVOTU IELA 44
Rīgas Mūzikas vidusskola	ŠAMPĒTERA IELA 98
Rīgas Mūzikas vidusskola	KALNCIEMA IELA 160
Rīgas Mūzikas vidusskola	KALNCIEMA IELA 160A
Rīgas Mūzikas vidusskola	KALNCIEMA IELA 160B
Rīgas Mūzikas vidusskola	KALNCIEMA IELA 160C
Rīgas 72. vidusskola	IKŠĶILES IELA 6
Rīgas Valda Zālīša sākumskola	KALPAKA BULVĀRIS 8
Rīgas 19. vidusskola	MIGLAS IELA 9
Rīgas 61. vidusskola	PĀRSLAS IELA 14
Friča Brīvzemnieka pamatskola	ZELĻU IELA 4
Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija	VAIDAVAS IELA 6
Rīgas 45. vidusskola	ROPAŽU IELA 34
Rīgas 49. vidusskola	KRIŠJĀŅA VALDEMĀRA IELA 65
Rīgas 10. vidusskola	LENČU IELA 1
Rīgas Daugavgrīvas vidusskola	PARĀDES IELA 5C

Rīgas Franču licejs	KRIŠJĀŅA VALDEMĀRA IELA 48
Rīgas 21. vidusskola	TOMSONA IELA 35
Mežciema pamatskola	HIPOKRĀTA IELA 31
Rīgas 63. vidusskola	PĀLES IELA 9
Rīgas 74. vidusskola	INDUĻA IELA 4
Rīgas 63. vidusskola	BALTEZERA IELA 6
Rīgas Reinholda Šmēlinga vidusskola	GAIZIŅA IELA 1
Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskola	MASKAVAS IELA 178
Rīgas Lastādijas pamatskola	MASKAVAS IELA 178
Rīgas Angļu ģimnāzija	ZVĀRDES IELA 1
Rīgas Lietuviešu vidusskola	BULTU IELA 5
Rīgas Lietuviešu vidusskola	BULTU IELA 5 k-1
Rīgas Lietuviešu vidusskola	BULTU IELA 5 k-2
Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskola	ASPAZIJAS BULVĀRIS 34
Š. Dubnova Rīgas Ebreju vidusskola	MIERA IELA 64
Rīgas Pārdaugavas pamatskola	KARTUPEĻU IELA 2
Rīgas 22. vidusskola	BRUŅINIEKU IELA 10
Rīgas 66. vidusskola	KATRĪNAS IELA 4
Rīgas 6. vidusskola	ALEKSANDRA ČAKA IELA 102
Rīgas Hanzas vidusskola	GROSTONAS IELA 5
Rīgas Ēbelmuižas pamatskola	GRAUDU IELA 21
Rīgas 18. vidusskola	SĪMAŅA IELA 14
Rīgas 71. vidusskola	GRĪVAS IELA 26
Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskola	MASKAVAS IELA 197
Rīgas Centra humanitārā vidusskola	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 116
Rīgas Strazdumuižas vidusskola-attīstības centrs	BRAILA IELA 24

Rīgas Zolitūdes ģimnāzija	RUSES IELA 22
Rīgas 34. vidusskola	KANDAVAS IELA 4
Rīgas 28. vidusskola	SLIEŽU IELA 23
Rīgas 13. vidusskola	PULKVEŽA BRIEŽA IELA 25
Rīgas Anniņmuižas vidusskola	KLEISTU IELA 14
Rīgas Valda Avotiņa pamatskola	SALASPILS IELA 14
Rīgas Centra humanitārā vidusskola	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 97a
Rīgas 33. vidusskola	STŪRMAŅU IELA 23
Rīgas 65. vidusskola	PRŪŠU IELA 32
Rīgas Valsts 3. ģimnāzija	GRĒCINIEKU IELA 10
Rīgas Valsts vācu ģimnāzija	ĀGENSKALNA IELA 21
Rīgas Kultūru vidusskola	GANĪBU DAMBIS 7
Rīgas 51. vidusskola	MASKAVAS IELA 262
Rīgas 71. vidusskola	ILČUCIEMA IELA 6
Rīgas Austrumu vidusskola	VIĻĀNU IELA 13
Rīgas 40. vidusskola	TĒRBATAS IELA 15/17
Rīgas Juglas vidusskola	SKRUDALIENAS IELA 1
Rīgas Rīnūžu vidusskola	AUGUSTA DOMBROVSKA IELA 88
Rīgas 53. vidusskola	MELNSILA IELA 6
Rīgas Valsts 1. ģimnāzija	RAIŅA BULVĀRIS 8
Rīgas Ziepniekkalna vidusskola	OZOLCIEMA IELA 26
Rīgas Ķengaraga vidusskola	MASKAVAS IELA 273
Rīgas 25. vidusskola	RUŠONU IELA 6
Rīgas Valsts 2. ģimnāzija	KRIŠJĀŅA VALDEMĀRA IELA 1
Rīgas Imantas vidusskola	KURZEMES PROSPEKTS 158
Āgenskalna sākumskola	KANDAVAS IELA 4 k-1
Rīgas 64. vidusskola	BURTNIIEKU IELA 34

Rīgas 64. vidusskola	BURTNIKU IELA 34
J.G.Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskola	LAUKU IELA 9
Iļģuciema vidusskola	DZIRCIEMA IELA 109
Rīgas 95. vidusskola	BRUKNAS IELA 3
Rīgas 95. vidusskola	BRUKNAS IELA 5
Rīgas 92. vidusskola	ULBROKAS IELA 3
Rīgas 88. vidusskola	ILŪKSTES IELA 30
Rīgas 80. vidusskola	ANDROMEDAS GATVE 11
Rīgas 89. vidusskola	HIPOKRĀTA IELA 27
Rīgas 96. vidusskola	AURU IELA 6a
Rīgas Pļavnieku pamatskola	JĀŅA GRESTES IELA 14
Rīgas 93. vidusskola	SESKU IELA 72
Rīgas 85. vidusskola	PURVCIEMA IELA 23A
Rīgas Purvciema vidusskola	DETLAVA BRANTKALNA IELA 5
Rīgas 75. vidusskola	OGRES IELA 9
Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija	PURVCIEMA IELA 38
Rīgas Juglas vidusskola	MALIENAS IELA 89
Rīgas 69. vidusskola	IMANTAS IELA 11A
Puškina licejs	SARKANDAUGAVAS IELA 22
Rīgas 47. vidusskola	SKAISTKALNES IELA 7
Jankas Kupalas Rīgas Baltkrievu pamatskola	ILŪKSTES IELA 10
Rīgas 86. vidusskola	ILŪKSTES IELA 10
Rīgas Ostvalda vidusskola	DAMMES IELA 20
Rīgas 84. vidusskola	LIELVĀRDES IELA 141
Rīgas 14. vidusskola	MARGRIETAS IELA 4
Rīgas 15. vidusskola	VISVALŽA IELA 9
Rīgas Čiekurkalna pamatskola	ČIEKURKALNA 1. LĪNIJA 53

Rīgas Jāņa Poruka vidusskola	LĪBEKAS IELA 27
Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskola	BRUŅINIEKU IELA 24B
Rīgas Ukrainu vidusskola	VISVALŽA IELA 4
Rīgas Ziepniekkalna vidusskola	ĪSLĪCES IELA 4

Rīgas 149. pirmsskolas izglītības iestāde "Saulīte"	BIEŠU IELA 2A
Rīgas 197. pirmsskolas izglītības iestāde	BIRZES IELA 44A
Rīgas 112. pirmsskolas izglītības iestāde	BRĪVĪBAS GATVE 363A
Rīgas 172. pirmsskolas izglītības iestāde	GLŪDAS IELA 5
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Asniņš"	MASKAVAS IELA 268C
Rīgas 170. pirmsskolas izglītības iestāde	FIRSA SADOVŅIKOVA IELA 20A
Rīgas 213. pirmsskolas izglītības iestāde	VESETAS IELA 11
Rīgas 169. pirmsskolas izglītības iestāde	VIESTURA PROSPEKTS 27
Rīgas 49. pirmsskolas izglītības iestāde	GROSTONAS IELA 6
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Biz-mārītes"	MOTORU IELA 6
Rīgas 192. pirmsskolas izglītības iestāde	KĀRĻA VATSONA IELA 11A
Rīgas 66. pirmsskolas izglītības iestāde	VESETAS IELA 13
Rīgas 169. pirmsskolas izglītības iestāde	VIESTURA PROSPEKTS 57
Rīgas 27. pirmsskolas izglītības iestāde	STENDES IELA 4
Rīgas Ziepniekkalna pirmsskola	SVĒTES IELA 7
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Zīluks"	HIPOKRĀTA IELA 25a
Rīgas 193. pirmsskolas izglītības iestāde	MASKAVAS IELA 266
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pūcīte"	ĒRĢĻU IELA 1
Rīgas 44. pirmsskolas izglītības iestāde	SAPIERU IELA 5
Rīgas 42. pirmsskolas izglītības iestāde	SOFIJAS IELA 3
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Liepiņa"	VIESTURA PROSPEKTS 29

Rīgas 141. pirmsskolas izglītības iestāde "Kastanītis"	STĒRSTU IELA 19
Rīgas 173. pirmsskolas izglītības iestāde	MASKAVAS IELA 256
Rīgas 236. pirmsskolas izglītības iestāde "Eglīte"	BIŅERNIEKU IELA 47A
Rīgas Pārdaugavas pirmsskola	ZVĀRDES IELA 17
Rīgas 7. pirmsskolas izglītības iestāde	LUDZAS IELA 30
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Jumis"	VIETALVAS IELA 10
Rīgas 57. pirmsskolas izglītības iestāde	MAZĀ CAUNES IELA 3
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Mežrozīte"	RODODENDRU IELA 6
Rīgas Grīziņkalna pirmsskola	VĀRNU IELA 13A
Rīgas 8. pirmsskolas izglītības iestāde	PARĀDES IELA 24A
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Daugaviņa"	KUKŠU IELA 5
Rīgas 182. pirmsskolas izglītības iestāde	DZELZAVAS IELA 9
Rīgas 209. pirmsskolas izglītības iestāde "Bitīte"	BIŠU IELA 5
Rīgas 41. pirmsskolas izglītības iestāde	LUDZAS IELA 74
Rīgas 59. pirmsskolas izglītības iestāde	GROSTONAS IELA 4
Rīgas 68. pirmsskolas izglītības iestāde	ĀDMIŅU IELA 9A
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Mārdega"	TALLINAS IELA 64
Rīgas 74. pirmsskolas izglītības iestāde	JĀŅA DALIŅA IELA 6A
Rīgas 167. pirmsskolas izglītības iestāde	RAUNAS IELA 43b
Rīgas 125. pirmsskolas izglītības iestāde	SALACAS IELA 28
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"	PĀRSLAS IELA 16
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pienenītes"	MORES IELA 8
Rīgas Ziedoņdārza pirmsskola	MATĪSA IELA 75
Rīgas 232. pirmsskolas izglītības iestāde	AUGUSTA DOMBROVSKA IELA 87
Rīgas 180. pirmsskolas izglītības iestāde	TEBRAS IELA 6A

Rīgas 161. pirmsskolas izglītības iestāde	AUGUSTA DOMBROVSKA IELA 9C
Rīgas 126. pirmsskolas izglītības iestāde	ZEMGAĻU IELA 23B
Rīgas 182. pirmsskolas izglītības iestāde	DZELZAVAS IELA 17A
Rīgas 5. pirmsskolas izglītības iestāde "Čieku-riņš"	GAUJAS IELA 32b
Rīgas 81. pirmsskolas izglītības iestāde	GRĪVAS IELA 15
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Saulsta-riņi"	STŪRMAŅU IELA 7
Rīgas 210. pirmsskolas izglītības iestāde	BRŪŽU IELA 6
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis"	AUGŠIELA 8
Rīgas 79. pirmsskolas izglītības iestāde	KLIJĀNU IELA 17
Rīgas 135. pirmsskolas izglītības iestāde "Liepziedīni"	ČIEKURKALNA 1. LĪNIJA 53A
Rīgas 152. pirmsskolas izglītības iestāde	JUGLAS IELA 1B
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Biz-mārītes"	MOTORU IELA 8
Rīgas 40. pirmsskolas izglītības iestāde	ZILUPES IELA 2
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Rotaļa"	LAUKU IELA 2B
Rīgas 123. pirmsskolas izglītības iestāde	KRISTAPA IELA 39
Rīgas 223. pirmsskolas izglītības iestāde	APTIEKAS IELA 12
Rīgas 173. pirmsskolas izglītības iestāde	MASKAVAS IELA 254
Rīgas 124. pirmsskolas izglītības iestāde "Dzēr-venīte"	BĒRZUPES IELA 3
Rīgas 258. pirmsskolas izglītības iestāde	TĪNŪŽU IELA 1
Rīgas 36. pirmsskolas izglītības iestāde	LUGAŽU IELA 8
Rīgas 216. pirmsskolas izglītības iestāde	SALASPILS IELA 10
Rīgas 160. pirmsskolas izglītības iestāde	VANGAŽU IELA 40a
Rīgas 132. pirmsskolas izglītības iestāde "Ieviņa"	VENTSPILS IELA 13A
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Priedīte"	VALENTĪNA IELA 10A

Rīgas 259. pirmsskolas izglītības iestāde	JĀŅA GRESTES IELA 3
Rīgas 21. pirmsskolas izglītības iestāde "Laimiņa"	KALNGALES IELA 2
Rīgas 62. pirmsskolas izglītības iestāde	ALĪSES IELA 19
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Kamenīte"	SLOKAS IELA 126A
Rīgas 104. pirmsskolas izglītības iestāde	SLOKAS IELA 207
Rīgas 254. pirmsskolas izglītības iestāde	AKADĒMIKA MSTISLAVA KELDIŠA IELA 4
Rīgas 200. pirmsskolas izglītības iestāde	AKAS IELA 1
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pienenītes"	LĒDURGAS IELA 18A
Rīgas 244. pirmsskolas izglītības iestāde	MARSA GATVE 8
Rīgas 224. pirmsskolas izglītības iestāde	PRŪŠU IELA 82
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa"	EIŽENIJAS IELA 8
Rīgas 252. pirmsskolas izglītības iestāde	PURVCIEMA IELA 32
Rīgas 256. pirmsskolas izglītības iestāde	ILŪKSTES IELA 28
Rīgas 61. pirmsskolas izglītības iestāde	VAIDAVAS IELA 11
Rīgas 262. pirmsskolas izglītības iestāde	JUKUMA VĀCIEŠA IELA 2E
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Margrietiņa"	SLOKAS IELA 126
Rīgas 15. pirmsskolas izglītības iestāde	GAILEŅU IELA 5
Rīgas 275. pirmsskolas izglītības iestāde "Austriņa"	DIŽOZOLU IELA 8
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Viršu dārzs"	CIMZES IELA 3
Rīgas 97. pirmsskolas izglītības iestāde	IKŠĶILES IELA 8
Rīgas 220. pirmsskolas izglītības iestāde	IZVALTAS IELA 2
Rīgas 264. pirmsskolas izglītības iestāde "Zelta atslēdziņa"	IMANTAS 18. LĪNIJA 1
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Domino"	ILŪKSTES IELA 2

Rīgas 241. pirmsskolas izglītības iestāde	HIPOKRĀTA IELA 25
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Jumis"	JAUNROZES IELA 12
Rīgas 148. pirmsskolas izglītības iestāde	TOMSONA IELA 18
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Zvaigznīte"	ZVAIGŽŅU IELA 6
Rīgas 231. pirmsskolas izglītības iestāde	DZELZAVAS IELA 87
Rīgas 229. pirmsskolas izglītības iestāde	OGRES IELA 8
Rīgas 94. pirmsskolas izglītības iestāde	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 97B
Rīgas 251. pirmsskolas izglītības iestāde "Mežciems"	MEŽCIEMA IELA 43A
Rīgas 239. pirmsskolas izglītības iestāde	AKADĒMIKA MSTISLAVA KELDIŠA IELA 32
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Ābelīte"	KATRĪNAS IELA 5A
Rīgas Āgenskalna pirmsskola	CIECERES IELA 3
Rīgas 46. pirmsskolas izglītības iestāde	VECUMNIEKU IELA 5A
Rīgas 14. pirmsskolas izglītības iestāde	VIRCAVAS IELA 2
Rīgas 208. pirmsskolas izglītības iestāde	SALASPILS IELA 18 k-5
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Biz-mārītes"	LIDOŅU IELA 10A
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Vadakstīte"	VADAKSTES IELA 16
Rīgas 215. pirmsskolas izglītības iestāde	USMAS IELA 10
Rīgas 243. pirmsskolas izglītības iestāde	SAKTAS IELA 3A
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Laismiņa"	SLOKAS IELA 211
Rīgas 225. pirmsskolas izglītības iestāde	IKŠKILES IELA 10
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Teiksma"	STŪRĪŠA IELA 16A
Rīgas 255. pirmsskolas izglītības iestāde	AKADĒMIKA MSTISLAVA KELDIŠA IELA 5
Rīgas 11. pirmsskolas izglītības iestāde	RAŅĶA DAMBIS 3
Rīgas 266. pirmsskolas izglītības iestāde	PLAVNIEKU IELA 4

Rīgas Ziedoņdārza pirmsskola	SPARĢEĻU IELA 1
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Cielaviņa"	DAMMES IELA 42
Rīgas 221. pirmsskolas izglītības iestāde	KAZARMU IELA 1a
Rīgas 267. pirmsskolas izglītības iestāde	DRAVNIEKU IELA 8
Rīgas 80. pirmsskolas izglītības iestāde	GARĀ IELA 24
Rīgas Zolitūdes pirmsskola	IMANTAS 18. LĪNIJA 3A
Rīgas 270. pirmsskolas izglītības iestāde	SALNAS IELA 18
Rīgas 154. pirmsskolas izglītības iestāde	ANDROMEDAS GATVE 3
Rīgas 272. pirmsskolas izglītības iestāde "Pērlīte"	JELGAVAS IELA 86A
Rīgas 275. pirmsskolas izglītības iestāde "Austriņa"	DIŽOZOLU IELA 6
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Kurzeme"	SLOKAS IELA 130
Rīgas 88. pirmsskolas izglītības iestāde	ĢERTRŪDES IELA 28
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Saulstariņi"	GOBAS IELA 27
Rīgas 234. pirmsskolas izglītības iestāde	KURZEMES PROSPEKTS 86C
Rīgas 106. pirmsskolas izglītības iestāde	ŪNIJAS IELA 83
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Kamolītis"	ILĢUCIEMA IELA 4
Rīgas 244. pirmsskolas izglītības iestāde	MARSA GATVE 16
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Dzirnaviņas"	TĀLAVAS GATVE 7
Rīgas Bolderājas pirmsskolas izglītības iestāde	FINIERA IELA 21
Rīgas 110. pirmsskolas izglītības iestāde	BALTĀSBAZNĪCAS IELA 29
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Mežaparks"	STOKHOLMAS IELA 3A
Rīgas 247. pirmsskolas izglītības iestāde "Rūķītis"	VECMĪLGRĀVJA 1. LĪNIJA 41
Rīgas 4. pirmsskolas izglītības iestāde "Avotiņš"	ĪSLĪCES IELA 10
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Riekstiņš"	RIEKSTU IELA 14

Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Dzintariņš"	IKŠĶILES IELA 12
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Dardedze"	SLOKAS IELA 209
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Annele"	ANNIŅMUIŽAS BULVĀRIS 78
Rīgas 234. pirmsskolas izglītības iestāde	SLOKAS IELA 197
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Imanta"	VECUMNIEKU IELA 7
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Dzilniņa"	DZILNAS IELA 20
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Māra"	SESKU IELA 33B
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Dzilniņa"	ULBROKAS IELA 20
Rīgas 146. pirmsskolas izglītības iestāde	LĪKSNAS IELA 27
Rīgas 273. pirmsskolas izglītības iestāde	ILŪKSTES IELA 101 k-4
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Zilbīte"	MALNAVAS IELA 4
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Blāzmiņa"	SKUJU IELA 14
Rīgas 13. pirmsskolas izglītības iestāde "Ābecītis"	ALTONAVAS IELA 1
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Saulespuķe"	MASKAVAS IELA 289
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Madariņa"	DAGMĀRAS IELA 3
Rīgas 233. pirmsskolas izglītības iestāde	MADONAS IELA 24B
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Kadiķītis"	GARĀ IELA 31
Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Zvaniņš"	IMANTAS 18. LĪNIJA 5A

Bērnu un jauniešu centrs "Daugmale"	JĒKABPILS IELA 19a
Bērnu un jauniešu centrs "IK Auseklis"	SILCIEMA IELA 3
Bērnu un jauniešu centrs "Laimīte"	SARKANDAUGAVAS IELA 24
Bērnu un jauniešu centrs "Rīgas Skolēnu pils"	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 99
Mākslinieciskās jaunrades centrs "Praktiskās estētikas skola"	ANDREJA SAHAROVA IELA 35
Pārdaugavas bērnu un jauniešu centrs "Altona"	ALTONAVAS IELA 6

Rīgas Jauno tehniķu centrs	BAUSKAS IELA 88
Tehniskās jaunrades nams "Annas 2"	ANNAS IELA 2

Bērnu un jauniešu basketbola skola "RĪGA"	KRIŠJĀŅA BARONA IELA 107
Hokeja skola "Rīga"	VIETALVAS IELA 15
Krišjāņa Kundziņa Cīņas sporta skola	HIPOKRĀTA IELA 27
Rīgas bērnu un jaunatnes sporta skola "Rīdzene"	DUMBRĀJA IELA 27
Rīgas Futbola skola	UZVARAS BULVĀRIS 18
Rīgas Riteņbraukšanas skola	GRĪVAS IELA 28
Rīgas Šaha skola	PĒRNAVAS IELA 10
Rīgas Vingrošanas skola	MIERA IELA 62
Rīgas Volejbola skola	CIECERES IELA 9
Sporta skola "Arkādija"	CIECERES IELA 9

Augusta Dombrovska Mūzikas skola	ZIEMEĻBLĀZMAS IELA 38
Bolderājas Mūzikas un mākslas skola	STŪRMAŅU IELA 31
Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skola	KRONVALDA BULVĀRIS 8
Juglas Mūzikas skola	MURJĀŅU IELA 44
Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skola	PRŪŠU IELA 13B
Māras Muižnieces Rīgas Mākslas skola	ĢERTRŪDES IELA 36
Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola	GRAUDU IELA 59
Pāvula Jurjāna mūzikas skola	BALOŽU IELA 27
Rīgas 3. mūzikas skola	MASKAVAS IELA 166

Rīgas Centrālā bibliotēka	Brīvības iela 49/53
Rīgas Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa	Brīvības iela 49/53

Rīgas Centrālās bibliotēkas Biķernieku filiālbibliotēka	Burtnieku iela 37
Rīgas Centrālās bibliotēkas Bišumuižas filiālbibliotēka	Bauskas iela 88
Rīgas Centrālās bibliotēkas Bolderājas filiālbibliotēka	Gaigalas iela 3
Rīgas Centrālās bibliotēkas Čiekurkalna filiālbibliotēka	Čiekurkalna 1. līnija
Rīgas Centrālās bibliotēkas Daugavas filiālbibliotēka	Vizlas iela 1
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Avots"	Stabu iela 64 k-3
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Kurzeme"	Jūrmalas gatve 78D
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Pārdaugava"	Dzirciema iela 26
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Pūce"	Andreja Saharova iela 35
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Rēzna"	Lomonosova iela 14
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Strazds"	Kvēles iela 15
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Vidzeme"	Brīvības iela 206
Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēka "Zemgale"	Graudu iela 59A
Rīgas Centrālās bibliotēkas Grīziņkalna filiālbibliotēka	Alauksta iela 10
Rīgas Centrālās bibliotēkas Ilģuciema filiālbibliotēka	Lidoņu iela 27 k-2
Rīgas Centrālās bibliotēkas Imantas filiālbibliotēka	Slokas iela 161 K-1
Rīgas Centrālās bibliotēkas Jaunciema filiālbibliotēka	Gailēņu iela 5
Rīgas Centrālās bibliotēkas Juglas filiālbibliotēka	Brīvības gatve 430a

Rīgas Centrālās bibliotēkas Ķengaraga filiālbibliotēka	Maskavas iela 271A
Rīgas Centrālās bibliotēkas Mežciema filiālbibliotēka	Hipokrāta iela 31
Rīgas Centrālās bibliotēkas Pieaugušo literatūras nodaļa	Brīvības iela 49/53
Rīgas Centrālās bibliotēkas Pļavnieku filiālbibliotēka	Salnas iela 8
Rīgas Centrālās bibliotēkas Sarkandaugavas filiālbibliotēka	Aptiekas iela 14A
Rīgas Centrālās bibliotēkas Šampētera filiālbibliotēka	Lielirbes iela 6
Rīgas Centrālās bibliotēkas Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	Ziemeļblāzmas iela 36

4.4.2 Atbildības robežas

Iekšējās un ārējās tēmas:

- Skatīt rokasgrāmatas 4.1 apakšpunktu “Organizācijas konteksts”;

Iesaistīto pušu intereses:

- Skatīt rokasgrāmatas 4.2 apakšpunktu “Iesaistīto pušu intereses”;

Likumdošanas prasības:

- Skatīt rokasgrāmatas 4.3 apakšpunktu “Likumdošanas prasības”

Atbildības un spējas ietekmēt energoresursu un ūdens patēriņu:

- Augstākajai vadībai ir visas nepieciešamās prasmes un pilnvaras vadīt un kontrolēt EPS atbildības robežās iekļautos objektus.

EPS atbildības robežās tiek iekļauti visi nosauktajās ēkās patērētie energoresursi kā arī ūdens un kanalizācija.

4.5 Energopārvaldības sistēma

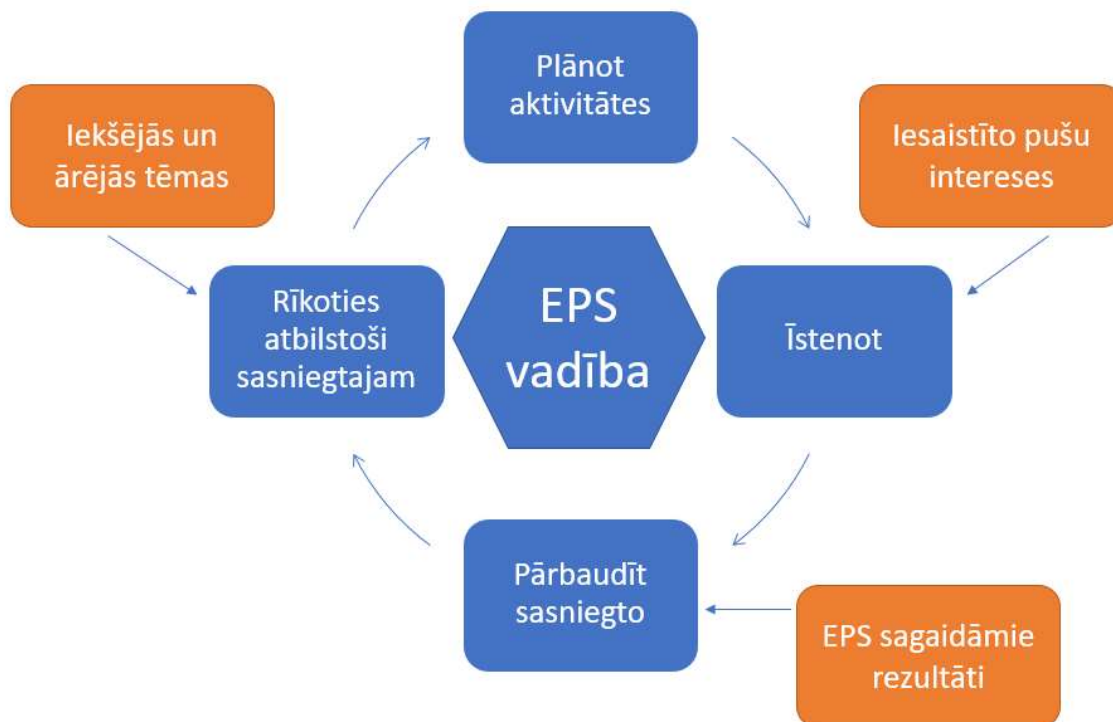
4.5.1 Pamata principi

Mēs esam ieviesuši enerģijas patēriņa pārvaldības sistēmu, lai nepārtraukti uzlabotu ar enerģiju saistītos rādītājus, tostarp energoefektivitāti, enerģijas izmantošanu un patēriņu. Šī sistēma tiek izmantota, uzturēta un nepārtraukti uzlabota.

Standarta LVS EN ISO 50001:2018 prasības veido pamatu EPS struktūrai un darbības veidam.

4.5.2 Energopārvaldības procesi

Cikls “plānot, īstenot, pārbaudīt un rīkoties” tiek piemērots visiem procesiem un EPS kopumā. To ilustrē sekojošā grafika.

Attēls 1: Saistība starp PDCA¹ ciklu un ISO 50001:2018 prasībām

5 VADĪBA

5.1 Vadība un apņemšanās

Rīgas augstākā vadība uzņemas atbildību par EPS efektivitāti un patstāvīgu energosnieguma uzlabošanu nosakot:

Ar mērķi nodrošināt EPS efektivitāti un patstāvīgu energosnieguma uzlabošanu Rīgas augstākā vadība apņemas:

- Noteikt EPS pielietojuma un atbildības robežas;
- Nodrošināt, ka tiek izstrādāta energo politika un tiek noteikti energo mērķi;
- Nodrošināt, lai EPS prasības tiek integrētas Rīgas vadības procesos;
- Nodrošināt, lai tiktu sagatavoti un īstenoti atbilstoši darbības plāni;
- Nodrošināt EPS realizācijai nepieciešamos resursus;
- Izskaidrot visiem darbiniekiem efektīvas EPS nozīmību un EPS prasību izpildes svarīgumu;
- Nodrošināt EPS nosprausto mērķu īstenošanu;
- Veicināt patstāvīgu energosnieguma uzlabošanu;
- Izveidot EPS vadības darba grupu;
- Uzdot Rīgas pašvaldības aģentūrai "Rīgas enerģētikas aģentūra" (turpmāk – REA) īstenot EPS Rīgā;

¹ PDCA cikls – angļiski: Plan – Do – Check – Act nozīmē Plānot – Īstenot – Pārbaudīt – Rīkoties

- Atbalstīt struktūrvienību vadītājus un darbiniekus EPS ieceru realizācijā;
- Atbalstīt darbiniekus to centienos uzlabot energo veiktspēju un paaugstināt EPS efektivitāti.

5.2 Energopolitika

5.2.1 Energopolitikas pamatprincipi

Sekojoši energopolitikas pamatprincipi nosaka mūsu ikdienišķās darbības:

Likumdošanas prasības enerģijas un ēku jomā, kuras ir noteikusi Eiropas Savienība, Latvijas republika un Rīga ir minimālās prasības mums. Ņemot vērā Rīgas apņemšanās klimata neitralitātes jomā un šo jautājumu nozīmību apkārtējai videi Rīgai ir jāpieņem ambiciozāki mērķi par likumdošanas noteiktajām prasībām ēku energoefektivitātes jomā.

Energopārvaldības sistēmas ieviešana Rīgā ir likumsakarīgs attīstības solis, lai nodrošinātu enerģijas un ūdens patēriņa un pārvaldības nepārtrauktu uzlabošanu, nepieciešamās informācijas un resursu pieejamību, veicinātu energoefektīvu pakalpojumu un produktu iegādi, nodrošinātu energoefektīvu projektēšanu, atjaunošanu, celtniecību un izmaksu ziņā efektīvu ēku un iekārtu apsaimniekošanu, samazinātu enerģijas izmaksas pašvaldībā, radītu investīcijām drošu un pievilcīgu vidi, kā arī nodrošinātu pašvaldības darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus Rīga cenšas sniegt ekonomiski visefektīvākajā veidā ievērojot labās prakses principus ēku energoefektivitātes un vides saglabāšanas jomā. Visās mūsu aktivitātēs mēs orientējamies uz vides saglabāšanu un efektīvu resursu izmantošanu. Mēs iegādājamies ekonomiski pamatotus, energoefektīvus produktus un pakalpojumus.

Efektīvai energopārvaldībai ir nepieciešami atbildīgi un iniciatīvas bagāti darbinieki visos līmeņos, kuri domā līdzīgi un aktīvi piedalās energopārvaldības īstenošanā. Atbilstoša kvalifikācijas paaugstināšana un apmācības nodrošinās darbiniekiem nepieciešamās spējas. Rīgas vadība un darbinieki apņemas ieviest uzskaitītos energo politikas pamatprincipus kā arī patstāvīgi uzlabot Rīgas energo-veiktspēju un attīstīt efektīvu energopārvaldības sistēmu.

Datums: **XX.XX.20XX**

Paraksts

5.2.2 Energopārvaldības politikas publicēšana

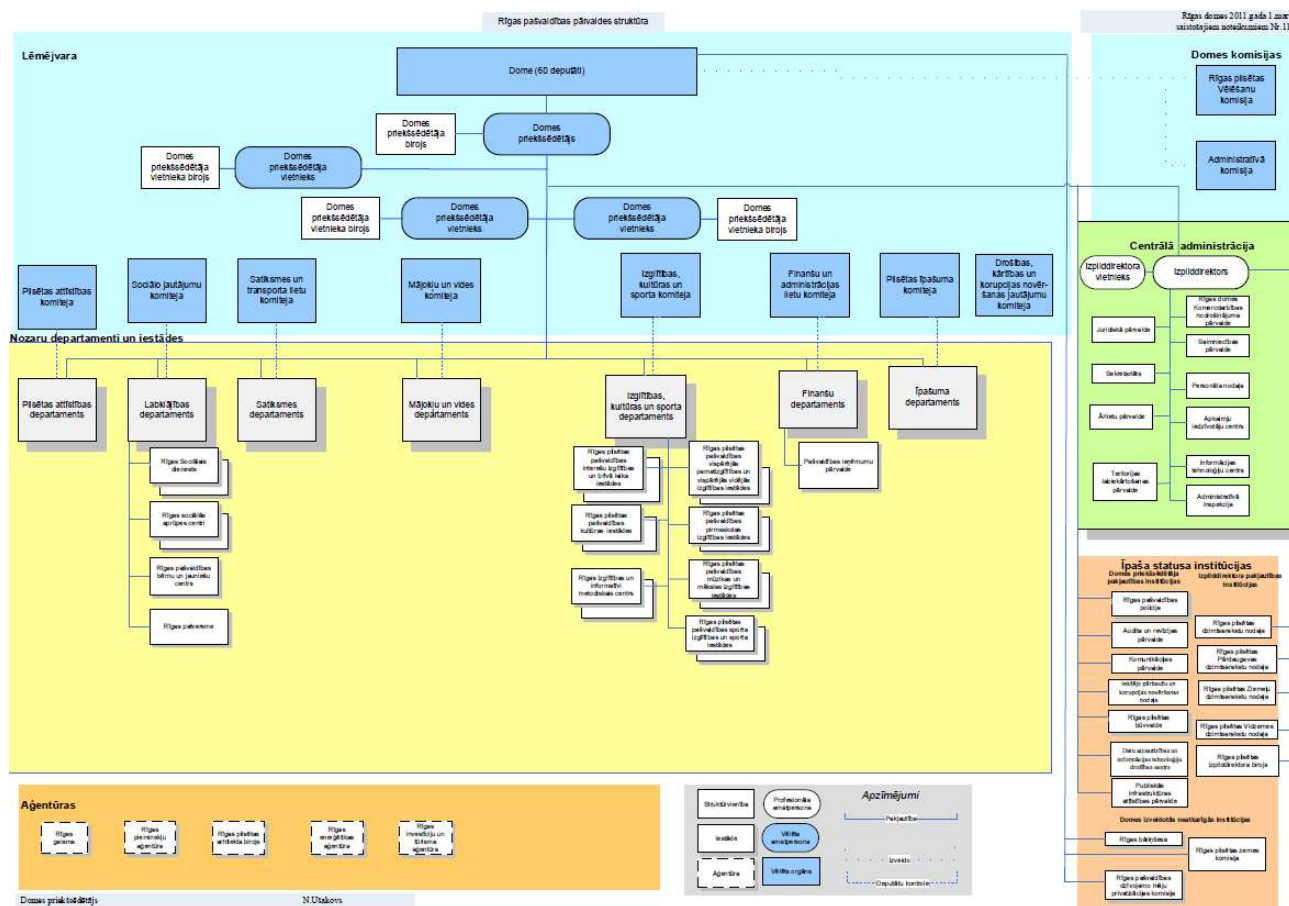
Ar Rīgas energopārvaldības politiku tiek iepazīstināti visi darbinieki, energopolitika ir izvietota visās Rīgas iestādēs publiskiem paziņojumiem paredzētās vietās. Energopolitika ir ievietota Rīgas mājas lapas adresē **www.riga.lv**.

5.3 Lomas, pienākumi un pilnvaras

5.3.1 Organigramma

Rīgas vadības struktūra ir redzama sekojošajā organigrammā:

5.3.2 Pienākumi un pilnvaras

Rīgas domes priekšsēdētājs ir atbildīgs par EPS ieviešanu un īstenošanu. Pamatojoties uz Rīgas iekšējo darba organizāciju, Rīgas domes priekšsēdētājs uzdod REA izstrādāt, ieviest un uzturēt EPS, atbilstoši Rīgas mērķiem. EPS lietošana, uzturēšana un tālāka attīstība tiek uzturēta EPS vadības grupai.

5.3.3 Energopārvaldības vadības grupa (turpmāk - EVG)

Rīgas domes priekšsēdētājs nosauc EVG sastāvu un tās vadību. Rīgas darbinieki tiek iepazīstināti ar EVG sastāvu.

EVG sastāvs:

- Izpildedirektors
- REA direktors;
- Īpašumu departamenta direktors;
- Izglītības, kultūras un sporta departamenta direktors;
- Finanšu departamenta direktors;
- REA energopārvaldnieks.

EVG tiek noteikti sekojoši darba uzdevumi:

- EPS ieviešana, uzturēšana un patstāvīga uzlabošana, EPS dokumentācijas uzturēšana;
- Nodrošināt EPS atbilstību standarta prasībām;
- Mērķu un aktivitāšu īstenošana patstāvīgas EPS energoveiktspējas uzlabošanai;
- Regulāra augstākās vadības, darbinieku un sabiedrības informēšana par EPS sniegumu un energoveiktspējas uzlabojumiem. Vismaz reizi gadā sagatavot EPS vadības ziņojumu.
- Darba plāna izstrāde un saskaņošana;
- Atjaunojamo objektu un sasniedzamo rādītāju saraksta izstrāde;
- Procedūru un kritēriju izveide, kuri nodrošinās veiksmīgu EPS darbību;
- Iekšējo auditu plānošana, deleģēšana, veikšana un dokumentēšana;
- Sadarbības koordinācija ar ārējiem auditoriem;
- Konsultēt domes priekšsēdētāju un darbinieku apmācību koordinācija;

5.4 Citi piemērojamie dokumenti

- Energoveiktspējas ziņojums (Rīgas domes struktūrvienību un EPS tvērumā)
- Ārējās komunikācijas plāns
- Publiskais paziņojums par EPS vadības grupas dalībniekiem un to atbildības jomām
- Iekšējā komunikācija (skatīt 7.4.2.apakšpunkts)

6 PLĀNOŠANA

6.1 Pasākumi risku un iespēju izvērtēšanai

Ar EPS plānošanu tiek nodrošināta atbilstība iekšējām un ārējām tēmām (skatīt šīs rokasgrāmatas 4.1. apakšpunktu) kā arī iesaistīto pušu vajadzību ievērošana (skatīt šīs rokasgrāmatas 4.2. apakšpunktu). Mēs identificējam ar energo veiktspēju saistītos riskus un iespējas ar mērķi:

- Lai EPS var sasniegt paredzētos rezultātus, tostarp uzlabot energo veiktspēju;
- Tiek novērstas vai samazinātas nevēlamas sekas;
- Tiek sasniegta nepārtraukta EPS snieguma veiktspējas uzlabošanās.

Riski un iespējas tiek identificētas, tiek noteikta katra riska/iespējas iestāšanās varbūtība un riska/iespējas nozīmība tā iestāšanās gadījumā. Riskiem/iespējām ar būtisku ietekmi tiek identificēti pasākumi, kuri novērš vai samazina risku ietekmi vai veicina iespēju izmantošanu.

Risku un iespēju analīze ir dokumentēta sekojošā tabulā.

Risks (R) / Iespēja (C)	W ¹⁾	A ²⁾	Pasākumi	Sasaiste ar iekšējām un ārējām tēmām un iesaistīto pušu vajadzībām
R: Juridisko noteikumu neievērošana, iespējamie naudas sodi un reputācijas kaitējums	1	3	Regulāra likumdošanas prasību aktualizēšana	Valsts, likumdevējs
R: Darbinieki baidoties no jaunievedumiem nepilnīgi īsteno EPS plānotos pasākumus	2	2	Konsekventa personāla iesaiste t.sk. apmācības EPS tēmās un uzdevumos un ieguvumu izskaidrošana	Darbinieki
C: Motivēti un zinoši darbinieki sniedz priekšlikumus EPS efektīvākai funkcionēšanai	2	2	Ieviest priekšlikumu uzskaites un izskatīšanas sistēmu un darbinieku prēmēšanas sistēmu	Darbinieki

1): W = Iestāšanās varbūtība

2): A = Riska/iespējas nozīmība

Vērtējums 1: zems, Vērtējums 2: vidējs, Vērtējums 3: augsts

Ja iestāšanās varbūtības (W) un riska/iespējas nozīmības reizinājums ir lielāks par 3 minētais risks/varbūtība ir uzskatāms par nozīmīgu risku/iespēju, kura risināšanai ir jā sagatavo riska novēršanas vai iespējas veicināšanas pasākumi.

Risku un iespēju analīze un tajā identificēto pasākumu veiktspēja tiek vērtēta patstāvīgi un ne retāk kā reizi gadā tiek veikta tās aktualizācija.

6.2 Mērķi un to sasniegšanas plānošana

Rīga EPS ietvaros uzstāda sekojošus stratēģiskos mērķus:

- **Patstāvīga energo veiktspējas paaugstināšana**

- **Energoefektivitātes rādītāju paaugstināšana**
- **Energoresursu un ūdens patēriņa samazināšana, izmaksu samazināšana pašvaldības ēkās**
- **Arvien plašāka darbinieku un skolēnu iesaiste EPS aktivitātēs**
- **Sabiedrības informēšana**
- **Patstāvīga EPS uzlabošana**

Regulāri, vismaz reizi gadā, pamatojoties uz stratēģiskajiem mērķiem, tiek izstrādāti realizējami un izmērāmi (jā īstenojams) energoveiktspēju un EPS veiktspēju uzlabojoši uzdevumi. Energoveiktspēju uzlabojoši uzdevumi tiek adresēti enerģijas patēriņa un objektu energoefektivitātes uzlabošanai. EPS veiktspējas un procesu optimizācijas uzdevumi ir izdalāmi atsevišķos uzdevumos.

Izstrādājot un aktualizējot uzdevumus ir jānodrošina to atbilstība Rīgas energopolitikai un visām aktuālajām likumdošanas prasībām;

Uzdevumu izpildi kontrolē EPS vadības grupa tiek novērtēta vismaz reizi kvartālā un konstatējot neatbilstības informē Domes priekšsēdētāju.

EPS uzdevumi tiek komunicēti darbiniekiem un atbildīgajiem darbiniekiem apmācību laikā.

Energoveiktspēju uzlabojošie uzdevumi un EPS veiktspēju uzlabojošie uzdevumi tiek apkopoti darba plānā. Darba plāns satur sekojošu informāciju:

- Apraksta uzdevumu;
- Skaidro pasākumus, kuri nepieciešami uzdevuma izpildei (kas tiks darīts) tajā skaitā organizatoriskos pasākumus;
- Nepieciešamos resursus;
- Atbildīgos par uzdevuma izpildi;
- Uzdevuma izpildes termiņus;
- Uzdevuma izpildes novērtēšanas kritērijus (t.sk. verifikācijas metodes, lai novērtētu energoveiktspējas izmaiņas).

Darba plāns:

N.p.k.	Uzdevums t.sk. veiktspējas novērtējuma apraksts	Nepieciešamie resursi	Izpildīt līdz:	Atbildīgais
1	<u>Mērķa numurs: 1; 2; 3; 4; 5; 6</u> <u>Uzdevums: Īstenot iestāžu atbildīgo un iesaistīto darbinieku apmācības</u> <u>Rezultātu novērtēšana: Apmācību materiāli dalībnieku pieraksti</u>	Sanāksmes telpas (skolu aktu zāles) ar projektoru un ekrānu, apmācību materiāli (EPS apraksts, uzlīmes, ...)	2022.gada augustam	Energo pārvaldnieks
2	<u>Mērķa numurs: 1; 2; 4; 6</u> <u>Uzdevums: Objektu datu apkopošana (platības, personu skaits, tehniskais aprīkojums). Objektu apsekošana un nepieciešamo datu ieguve</u> <u>Rezultātu novērtēšana: Pilnīga objektu datubāze</u>	Aptuveni 900 cilvēkstundas 355 iestāžu apmeklējumiem, transportlīdzeklis	2022.gada augustam	Energo pārvaldnieks

N.p. k.	Uzdevums t.sk. veikspējas novērtējuma apraksts	Nepieciešamie resursi	Izpildīt līdz:	Atbildīgais
3	<u>Mērķa numurs: 1; 2; 3; 4; 6</u> <u>Uzdevums: IT risinājuma izstrāde rēķinu datu apkopšanai un tiešsaistes datu iegūšanai, iesaistot tajā iekštelpu gaisa kvalitātes monitoringa datus, iekštelpu temperatūras datus</u> <u>Rezultātu novērtēšana: Izveidota funkcionējoša IT sistēma</u>	Definējams pēc darba uzdevuma izstrādes	2022.gada augustam	Energo pārvaldnieks
4	<u>Mērķa numurs: 1; 2; 3;</u> <u>Uzdevums: Objektos ar CO2 sensoriem īstenot iekštelpu temperatūras monitoringu</u> <u>Rezultātu novērtēšana: Siltumenerģijas patēriņa samazinājums</u>	Visos objektos sagatavot 1 vai 2 pārskatus ar ieteikumiem 2021/2022 apkures sezonas laikā	2022.gada augustam	Energo pārvaldnieks
5	<u>Mērķa numurs: 5; 6;</u> <u>Uzdevums: Sertificēt EPS atbilstoši ISO 50001</u> <u>Rezultātu novērtēšana: Saņemts ISO 50001 sertifikāts</u>	Sertifikācijas izmaksas EUR 6 000,- (atbilstoši apjomam)	30.04.2022	EVG

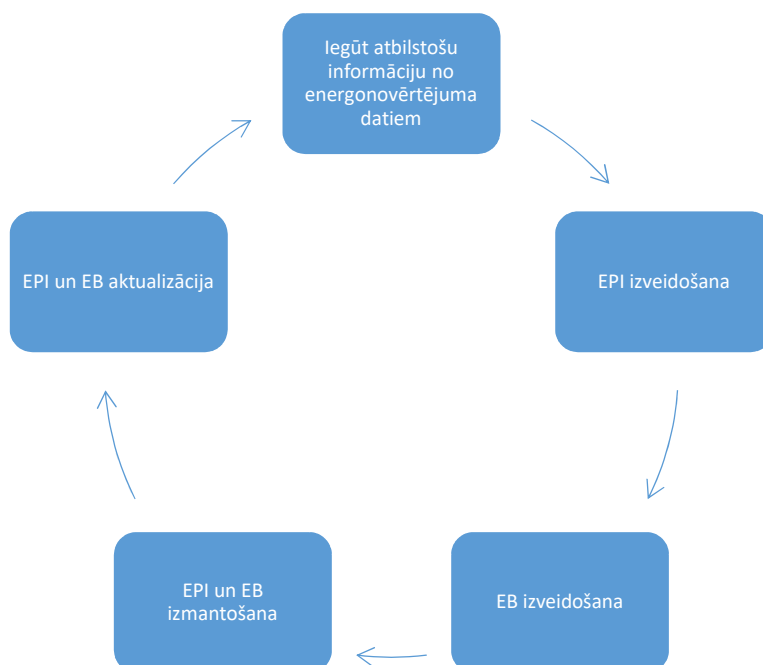

6.3 Energonovērtējums

EPS mērķis ir energo veiktspējas uzlabošana (energoresursu patēriņš, energoefektivitāte). Lai sasniegtu šo mērķi un novērtētu tā izpildi ir jāveic energo veiktspējas novērtējums. Lai to īstenotu ir nepieciešams veikt sekojošas darbības:

- Energoresursu un ūdens patēriņa datu apkopošana, vismaz reizi mēnesī;
- Energo veiktspējas novērtēšanai būtiskie rādītāji un ir jāidentificē lielos enerģijas patērētājus (turpmāk - SEU);
- Jādefinē enerģijas patēriņa indikatori (turpmāk – EPI);
- Jāaprēķina bāzes energopatēriņš (turpmāk – EB);
- Ja nepieciešams ir veicama EPI un EB datu normalizācija;
- Ir jāveic patstāvīga EPI un EB aktualizācija un pielāgošana.

Lai nodrošinātu patstāvīgu energo veiktspējas uzlabošanu Rīgā, energonovērtējumam ir jānotiek regulāri un sistemātiski.

Attēls 3: Patstāvīgs energo veiktspējas uzlabošanas process

Energo novērtējuma procesa apraksts:

Pirmajā solī tiek analizēti apkopotie objektu dati. Šis solis ietver:

- Katra objekta izmantotos energoresursus (elektroenerģiju, siltumenerģiju, dabasgāzi, koksni un citus) un ūdeni;
- Iepriekšējā un pašreizējā enerģijas patēriņa novērtējums.

Otrajā solī pamatojoties uz katra objekta specifiskā patēriņa rādītājiem (siltumenerģijai: kWh/m2/gadā; elektroenerģijai: kWh/m2/gadā; ūdenim un kanalizācijai: litri/m2/gadā vai, ja ir pieejama informācija par personu skaitu ēkā: litri/persona/gadā) tiek noteikti objekti un energoresursi ar augstu ietaupījumu potenciālu.

Trešajā solī katram objektam un katram SEU tiek noteikti:

- Enerģijas patēriņu ietekmējošie faktori (darba stundas, āra temperatūras ietekme, iekštelpu temperatūra, lietotāju skaits, citi);
- Aktuālos enerģijas patēriņa indikatorus (EPI);

- Personas, kuras ietekmē objekta un katra SEU energoveiktspēju.

Ceturtajā solī tiek noteiktas, apkopotas un prioritizētas energoveiktspējas uzlabošanas iespējas (Darba plāna formā). Energoveiktspējas uzlabošanas iespēju sagatavošana notiek iesaistot objektu atbildīgās personas un to darbiniekus, kuri vismaz reizi gadā sagatavo energoveiktspējas uzlabošanas iniciatīvas un iesniedz tās EVG.

Piektajā solī tiek veikts nākotnes energoresursu un ūdens patēriņa aprēķins.

Energonovērtējums tiek veikts vienu reizi gadā kā arī gadījumos, kad tiek veiktas būtiskas EPS izmaiņas (objektu skaita palielināšanas gadījumā, jaunu iekārtu uzstādīšana, objektu atjaunošana un citi). Energonovērtējums tiek dokumentēts atskaites formā, iekļaujot visu objektu energoveiktspējas indikatorus un to izmaiņas pret iepriekšējo periodu.

6.4 Energoveiktspējas rādītāji

Ar mērķi nodrošināt energoveiktspējas novērtēšanu objektos katram objektam tiek noteikti piemēroti un savstarpēji salīdzināmi enerģijas patēriņa indikatori (EPI). EPI tiek izmantoti energoveiktspējas uzlabošanas iespēju izstrādei. EPI noteikšana un aktualizācijas notiek patstāvīgi – patēriņa datu atjaunošanas/papildināšanas reizē.

EPI vērtības tiek regulāri pārbaudītas un pielāgotas atbilstošajiem bāzes energopatēriņiem (EB) (skatīt 6.5.apakšpunktu). EPI vērtības tiek dokumentētas.

Rīgas objektos tiek definēti sekojoši EPI:

- **Siltumenerģijas patēriņš uz 1 kvadrātmtru (m^2) ēkas lietderīgās platības ($kWh/m^2/gadā$)**
- **Elektroenerģijas patēriņš uz 1 kvadrātmtru (m^2) ēkas lietderīgās platības ($kWh/m^2/gadā$)**
- **Ūdens patēriņš uz 1 kvadrātmtru (m^2) ēkas lietderīgās platības ($litri/m^2/gadā$) vai**
- **Ūdens patēriņš uz 1 personu ($litri/persona/gadā$) (piemērojams, ja ir pieejama informācija par personu skaitu, kuras patstāvīgi uzturas ēkā, gada laikā)**

Aprēķinot EPI tiek ņemti vērā enerģijas patēriņu ietekmējošie faktori.

- Siltumenerģijas patēriņu objektos ietekmē novērtējuma perioda (mēnesis, gads) izmērītā āra gaisa temperatūra. Siltumenerģijas patēriņa korekcija tiek veikta vismaz reizi gadā izmantojot sekojošu procedūru:
- Ūdens patēriņu objektos ietekmē personu skaits, kuras patstāvīgi uzturas objektā.
- Elektroenerģijas patēriņu ietekmē katras ēkas darba stundas diennaktī.

6.5 Bāzes energopatēriņš

Pamatojoties uz energo novērtējuma sniegtajiem datiem tiek noteikts ēkas bāzes energopatēriņš (turpmāk – EB). Nosakot EB par pamatu tiek ņemti dati par vismaz diviem kalendārajiem gadiem (24 mēneši). Izvērtējamajā laika periodā nevar iekļaut mēnešus, kad ēkas izmantošana ir veikta nepilnīgi (piemēram ēkas remontdarbi, attālinātais mācību process, u.c. apstākļi). Ja objektā ir veikti energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi EB nosakot tiek izmantoti dati pēc energoefektivitātes pasākumu īstenošanas.

EB tiek noteikts:

- **Siltumenerģijai;**

Objekta siltumenerģijas patēriņš ēkā tiek dalīts: siltumenerģija apkurei un karstā ūdens sagatavošanai. Ja ēkā nav uzstādīts atsevišķs siltumenerģijas skaitītājs karstā ūdens sagatavošanai, siltumenerģijas patēriņš karstā ūdens sagatavošanai tiek aprēķināts, pieņemot siltumenerģijas patēriņu mēnešos, kad ēkā netiek izmantota apkures sistēma par references siltumenerģijas patēriņu nepieciešamu karstā ūdens sagatavošanai visam kalendārajam gadam.

Normatīvo grādu dienu skaits (GDD_{norm}) tiek aprēķināts, pieņemot, ka iekštelpu temperatūras robeža, līdz kurai ir izmantojama apkures sistēma ir $+15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Normatīvo grādu dienu skaita noteikšanai tiek izmantoti LVĢMC stacijā Rīga (universitāte) laika periodā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim reizi stundā izmērītā āra gaisa temperatūra, kas summēta kalendārajam gadam. No ikgadējām GDD vērtībām tiek aprēķināta vidējā aritmētiskā vērtība. Aprēķina veikšanai tiek izmantota sekojoša formula:

$$GDD_{2011} = \sum(t_{apk} - t_{fakt}), \text{ kur}$$

GDD_{2011} –grādu dienu skaits 2011 gadam;

t_{apk} – iekštelpu apkures temperatūras robežvērtība;

t_{fakt} – diennakts vidējā izmērītā āra gaisa temperatūra.

Izmantojot šo formulu tiek aprēķinātas GDD skaits visiem kalendārajiem gadiem (no 2010 līdz 2020).

No visu normatīvo gadu GDD vērtībām tiek aprēķināts (GDD_{norm}) izmantojot sekojošu formulu:

$$(GDD_{norm}) = GDD_{2011} + GDD_{2012} + GDD_{2013} + GDD_{2014} + GDD_{2015} + GDD_{2016} + GDD_{2017} + GDD_{2018} + GDD_{2019} + GDD_{2020} / 10, \text{ kur}$$

GDD_{norm} – Normatīvo grādu dienu skaits 2011 – 2020.gadam;

GDD_{20XX} – Grādu dienu skaits kalendārajam gadam.

Izmantojot āra gaisa temperatūras datus 2011 – 2020.gadam tiek izveidotas vidējās normatīvās GDD vērtības arī visiem kalendārajiem mēnešiem.

Siltumenerģijas patēriņa bāzes gads ($Q_{bāzes\ gads}$) tiek aprēķināts, koriģējot siltumenerģijas patēriņu katram gadam no faktiskā grādu dienu skaita (GDD_{20XX}) uz standartgada (normatīvo) grādu dienu skaitu (GDD_{norm}), saskaņā ar sekojošu metodiku:

$$Q_{bāzes\ gads} = Q_{2019} \times \frac{GDD_{norm}}{GDD_{2019}} + Q_{2020} \times \frac{GDD_{norm}}{GDD_{2020}}, \text{ kur}$$

$Q_{bāzes\ gads}$ – Siltumenerģijas patēriņa bāzes patēriņš;

Q_{2019} – Siltumenerģijas patēriņš 2019.gadā;

GDD_{norm} – Normatīvo grādu dienu skaits 10 gados;

GDD_{2019} – Grādu dienu skaits 2019.gadā;

Q_{2020} – Siltumenerģijas patēriņš 2020.gadā;

GDD_{2020} – Grādu dienu skaits 2020.gadā.

Atbilstoši datu pieejamībai siltumenerģijas bāzes patēriņa aprēķinam var tikt izmantoti vairāk par 2 gadiem. Plašākas datu kopas izmantošana ir ieteicama, jo veicinās izveidotā bāzes patēriņa precizitāti.

Patēriņa novērtēšanai mēneša griezumā ir jāizmanto mēneša patēriņa dati, kuri ir klimatiski koriģēti ar ikmēneša GDD ar izveidotajiem mēneša bāzes patēriņiem.

- **Elektroenerģijai;**

Atbilstoši datu pieejamībai EB izveidei ir jāskata vismaz 2 gadu (24 mēnešu) ikmēneša elektroenerģijas patēriņš. Elektroenerģijas EB tiek noteikts katram kalendārajam mēnesim aprēķinot vidējo aritmētisko katram kalendārajam mēnesim, saskaņā ar formulu:

$$E_{\text{elektroenerģija}} (kWh) = \frac{(P_{\text{Janvāris2020}} + P_{\text{Janvāris2021}})}{2}$$

EB gadam tiek aprēķināts summējot 12 gada mēnešu vidējo aritmētisko vērtības.

• Ūdens un kanalizācijas patēriņam ēkā

Atbilstoši datu pieejamībai EB izveidei ir jāskata vismaz 2 gadu (24 mēnešu) ikmēneša ūdens un kanalizācijas patēriņš. Ūdens un kanalizācijas EB tiek noteikts katram kalendārajam mēnesim aprēķinot vidējo aritmētisko katram kalendārajam mēnesim, saskaņā ar formulu:

$$V_{\text{ūdens un kanalizācija}} (m^3) = \frac{(V_{\text{Janvāris2020}} + V_{\text{Janvāris2021}})}{2}$$

EB gadam tiek aprēķināts summējot 12 gada mēnešu vidējo aritmētisko vērtības.

Rīgā tiek izmantoti sekojoši bāzes energopatēriņi:

- **Kopējais siltumenerģijas patēriņš gadā: 127 722,4 MWh/gadā;**
- **Kopējais elektroenerģijas patēriņš gadā: 25 870 535,6 kWh/gadā;**
- **Kopējais ūdens un kanalizācijas patēriņš gadā: 540 872,7 m³/gadā;**
- **Atbilstoši ēku izmantošanas veidam tiek izveidoti un uzturēti ēku specifiskā patēriņa EB:**

Ēkas tips	Specifiskais siltumenerģijas patēriņš (kWh/m²/gadā)	Specifiskais elektroenerģijas patēriņš (kWh/m²/gadā)	Specifiskais ūdens patēriņš (m³/m²/gadā vai m³)
Skolas	132,7 kWh/m²	29,2 kWh/m²	430,5 l/skolēns
Pirmsskolas	166,9 kWh/m²	29,3 kWh/m²	1234,5 litri/m²
Interesu izglītība	116,0 kWh/m²	16,6 kWh/m²	184,0 litri/m²
Sporta skolas	117,8 kWh/m²	32,6 kWh/m²	360,8 litri/m²
Mākslas un mūzikas skolas	248,5 kWh/m	26,9 kWh/m²	257,6 litri/m²
Bibliotēkas	134,0 kWh/m²	33,0 kWh/m²	483,3 litri/m²

EB precizēšana notiek, ja iestājās kāds no minētajiem faktoriem:

- Tiek mainīts ēku izmantošanas veids;
- Mainās ēku izmantošanas darba laiki, kas būtiski (10% un vairāk) izmaina ēkas tipa specifiskā patēriņa rādītājus.

EB dokumentācija, EB ietekmējošo datu izvērtēšana un iespējamās EB izmaiņas tiek veiktas enerģētiskās novērtēšanas procedūras laikā.

6.6 Energopatēriņa datu apkopošanas plānošana

Enerģētiskās plānošanas pamats un sekojoši arī EPS pamata funkcija ir energoresursu patēriņa datu apkopošana. Šeit tiek izveidots un dokumentēts plāns kā Rīgā tiek uzskaitīti un pārvaldīti energoresursu patēriņa dati. Plāns satur informāciju par sekojošu datu uzskaiti un glabāšanu:

- Ikmēneša energoresursu un ūdens/kanalizācijas patēriņš EPS objektos;
- EPS objektu pamata informāciju;
- Skolēnu skaitu skolās;

- Āra gaisa temperatūru.

Datu uzskaitē un glabāšana tiek veikta pamatojoties uz EPS ietvaros izstrādāto metodoloģiju.

Reizi gadā izstrādā metodoloģijai tiek veikta tās atbilstības pārbaude un nepieciešamības gadījumā tiek veikta tās modifikācija.

6.7 Citi piemērojamie dokumenti

- *Enerģijas patēriņa datu uzskaites un glabāšanas metodoloģija*
- *Mazbudžeta pasākumu apkopojums*
- *Darba plāns 2022.gadam*
- *Vadības ziņojums par 20XX.gadu*

7 ATBALSTS

7.1 Resursi

Augstākā vadība identificē visus nepieciešamos resursus, kuri ir nepieciešami EPS izstrādei, ieviešanai un EPS veikspējas patstāvīgai uzlabošanai un padara tos pieejamus.

Par resursiem tiek uzskatīti:

- Darbinieki, kuriem ir nepieciešamās prasmes un kuriem ir iespējas savas prasmes pilnveidot;
- Nepieciešamais tehniskais aprīkojums;
- Nepieciešamā infrastruktūra datu apkopošanai, uzglabāšanai un apstrādei;
- Finanšu resursi nepieciešamajām investīcijām.

7.1.1 Finanšu resursi EPS īstenošanai

EPS īstenošanai, tajā skaitā mazbudžeta pasākumu īstenošanai EPS iekļautajās iestādēs, EPS īstenošanai nepieciešamo mērinstrumentu iegādei, uzskates un komunikācijas materiālu izgatavošanai, mērinstrumentu iegādei, energoresursu uzskaites un monitoringa programmnodrošinājuma iegādei tiek finansēti no EPS radītajiem finanšu līdzekļu ietaupījumiem.

Par EPS ieviešanu atbildīgā Rīgas iestāde REA saņem 60% no EPS iekļauto iestāžu ietaupījuma par siltumenerģiju, elektroenerģiju, ūdeni un kanalizāciju. EPS ietaupījumos netiek iekļauti:

- Iestādes, kurās ir mainīts sniegto pakalpojumu veids un apjoms;
- Iestādes, kuru bāzes energopatēriņš ir izveidots no datiem pirms objektā ir īstenoti energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi;
- Ja iestādes visa enerģijas un ūdens patēriņa uzskaitē nenotiek pamatojoties uz piegādātāju uzstādītajiem skaitītājiem.

7.1.2 Darbinieku motivēšana

Darbinieku iesaiste ir ļoti svarīga EPS īstenošanā un mērķu sasniegšanā. It sevišķi mazbudžeta vai organizatorisko pasākumu īstenošana ir saistīta ar darbinieku aktīvu iesaisti pasākumu īstenošanā. Iestāžu darbinieki ir atbildīgi par ēkās esošo iekārtu darbināšanu un to vadību. Iestāžu personāla motivācijai tiek ieviesta iestāžu un iesaistīto darbinieku motivācijas sistēma, kura paredz daļu ietaupīto līdzekļu novirzīšanu iestādēm, kur iestādes vadītājs lemj par līdzekļu izlietojumu.

Iestādes var saņemt 40 % no iestādes ietaupījuma par siltumenerģiju, elektroenerģiju, ūdeni un kanalizāciju. Iestāde var saņemt ietaupījumu, gadījumā, kad tiek izpildīti visi zemāk minētie nosacījumi:

- Iestādes energoresursu uzskaitē notiek pamatojoties uz piegādātāju uzstādītajiem skaitītājiem;
- Iestādes ēkā nav izvietoti ārējie pakalpojumu sniedzēji, kuru energoresursu un ūdens patēriņš netiek uzskaitīts izmantojot verificētus skaitītājus;
- Iestādei ir izveidots enerģijas un ūdens bāzes energopatēriņš;
- Periodā, kad iestāde ir sasniegusi ietaupījumus nav mainījies iestādes sniegto pakalpojumu veids un apjoms. Skolas piemērā: skolā nav mainījusies mācību programma un skolēnu skaits nav samazinājies par vairāk nekā 10% no iepriekšējā mācību gada skolēnu skaita;

Iestādes ietaupījumos netiek ieskaitīti energoresursu un ūdens ietaupījumi, kuri ir radušies pašvaldības vai ārējo finanšu līdzekļu investīciju rezultātā, īstenojot energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus pašvaldības objektos. Objektos, kuros ir īstenoti energoefektivitātes pasākumi ir jāizveido enerģijas un bāzes energopatēriņš skatot vismaz 24 mēnešu enerģijas un ūdens patēriņu pēc energoefektivitātes pasākumu pabeigšanas.

Lai pieteiktos ietaupījumu programmai iestāde iesniedz rakstisku iesniegumu EVG. Iestāde sagatavo apņemšanos ekonomiski izmantot energoresursus un ūdeni, nosakot iestādes darba grupu,

kura būs atbildīga par apņemšanās realizāciju un publisko to ievievojot iestādes interneta vietnē un visiem iestādes apmeklētājiem redzamā vietā (uz informācijas dēļa).

7.2 Kompetence

Darbinieku kompetence attiecībā uz energoefektivitāti un EPS ir būtisks priekšnoteikums energo politikas īstenošanai un mērķu sasniegšanai.

Darbinieku apmācības un tālākizglītības pasākumus, lai attīstītu darbinieku prasmes, pārvalda EVG. Iekšējos pasākumus koordinē EVG komandas vadītājs un attiecīgi dokumentē. EVG dalībnieki veic iekšējās apmācības par EPS.

EPS efektivitāti un līdz ar to panākumus nosaka pārvaldības sistēmā iesaistītie darbinieki. Tāpēc, izmantojot mērķtiecīgu apmācību, darbiniekiem tiek dota iespēja apgūt prasmes un pielietot tās praksē

7.3 Apziņa

Ar energo politikas īstenošanu Rīgā saistīto darbinieku un citu personu apziņas vairošana par pilsētas energo politiku ir būtiska ietekme EPS veiksmīgai funkcionēšanai un tās mērķu sasniegšanā. Lai veicinātu iesaistīto personu apziņas vairošanu ir jāveicina darbinieku izpratne par:

- Energo politiku;
- Personīgā ieguldījuma nozīmību EPS efektīvas darbības nodrošināšanā un mērķu sasniegšanā kā arī priekšrocībām, kuras sniedz efektīva energo rīcība;
- Iesaistīto personu darbības vai bezdarbības ietekme uz Rīgas energoveiktspēju;

Lai sasniegtu iesaistīto personu apziņas vairošanu tiks realizēti sekojoši pasākumi:

- ***Iesaistīto personu apmācības par enerģiju saistītām tēmām un EPS;***
- ***Regulāra komunikācija ar iesaistītajām personām;***
- ***Katras iestādes energoveiktspējas novērtēšana;***
- ***Tiks veicināta darba grupu veidošanās iestādēs un/vai iestāžu grupās t.sk. skolēnu enerģijas grupu veidošana;***
- ***Energoveiktspēju ietekmējošu ārējo piegādātāju darbu/pakalpojumu definēšana.***

7.4 Komunikācija

7.4.1 Vispārēji

Komunikācijas kontekstā par informācijas pārsūtīšanu atbildīgais darbinieks ir atbildīgs par to, lai attiecīgā informācija būtu uzticama un atbilstu informācijai, kas tiek iegūta EPS ietvaros.

7.4.2 Iekšējā komunikācija

Iekšējā komunikācija ir būtiska ikdienas darba sastāvdaļa, un tai ir liela nozīme informācijas apmaiņā un nodošanā. Papildus ikdienas saziņai, piemēram, tiešai sarunai vai elektronisku ziņojumu rakstīšanai un nosūtīšanai, ir arī citi regulāri notikumi, kas kalpo iekšējai saziņai. Tie ietver, piemēram:

- ***Darba sanāksmes***
- ***Vispārējas publikācijas***
- ***Iestāžu publikācijas, piemēram uz informācijas dēļa izvietojamās publikācijas***

- **Regulārās apmācības un instrukcijas**
- **Iestāžu sanāksmes**
- **Darba uzdevumi ārējiem piegādātājiem**
- **Publikācijas sociālajos tīklos**

Energo pārvaldnieks ir atbildīgs par EPS būtiskas informācijas nodošanu visiem iesaistītajiem darbiniekiem. Viņš nodrošina, ka papildus vadībai visi iesaistītie darbinieki saņem darbam nepieciešamo informāciju. Tā ietver, piemēram:

- **Informāciju par likumdošanas izmaiņām**
- **Iekšējā normatīvā regulējuma izmaiņas**
- **Informāciju par jaunām tehnoloģijām, produktiem un procesiem**

7.4.3 Ārējā komunikācija

Ārējā komunikācija ar attiecīgajām struktūrām (klientiem, piegādātājiem, iestādēm, iedzīvotājiem, plašsaziņas līdzekļiem utt.) notiek par visiem ar enerģiju saistītajiem jautājumiem un EPS problēmām, parasti izmantojot parastos saziņas kanālus. Komunikācija notiek balstoties uz iepriekš sagatavotā "EPS komunikācijas plāna" bāzes izmantojot tajā definētos komunikācijas kanālus, tēmas un komunikācijas laikus.

Ārējās informācijas saņēmējs ir atbildīgs par tās apstrādi vai par informācijas pārsūtīšanu EVG. Visiem EPS iesaistītajiem darbiniekiem ir pienākums informēt par saņemto ārējo informāciju.

EPS komunikācijas plāna sagatavošana notiek balstoties uz noteikumiem, kuri apkopoti sekojošā tabulā:

Ar ko	Par ko	Kad	Kā	Kurš
Dažādi avoti ārējie	Atbilde par energo saistītiem jautājumiem	Pēc pieprasījuma	Personīgi, telefoniski, sociālajos tīklos	? EVG, komunikācijas speciālists, energopārvaldnieks
Prese	Jautājumi par Rīgas energoveiktspēju	Pēc pieprasījuma	Personīgi, telefoniski, sociālajos tīklos	? EVG, komunikācijas speciālists, energopārvaldnieks

7.4.4 Ieteikumi un komentāri

Visiem darbiniekiem un ārējiem uzņēmumiem, kuri strādā mūsu uzdevumā, tiek lūgti sniegt komentārus un ieteikumus, kā uzlabot EPS energoveiktspēju un EPS mērķu sasniegšanu. Kontaktpersonas šajā jautājumā ir tiešais vadītājs, energopārvaldnieks vai EVG komandas loceklis. Komentāri un

ieteikumi tiek novērtēti un apstrādāti EVG. Ja nepieciešams, tiek atvasināti turpmāki pasākumi, ierosināti Rīgas augstākajai vadībai īstenošanai un īstenoti pēc to apstiprināšanas. Ierosinātājs saņem atsauksmi par ieteikuma tālāko virzību vai atbildi uz komentāru. Ierosinājumu vai komentāru uzskaitē tiek uzturēta EPS ietvaros.

7.5 Dokumentēta informācija

7.5.1 Vispārēji

EPS dokumentētā informācija ietver šādus, bet ne tikai sekojošas sastāvdaļas:

- Energopārvaldības rokasgrāmata
- Procesu aprakstus
- Darba uzdevumus
- Formulārus
- Ārējos dokumentus, piemēram, likumdošanas aktus
- Datu pierakstus

Tiek garantēts, ka ir pieejama dokumentētā informācija, kas ir nepieciešama atbilstoši ISO 50001 standarta prasībām un ko Rīga uzskata par nepieciešamu EPS efektivitātei, kā arī dokumentēti pierādījumi par energoefektivitātes uzlabojumiem.

7.5.2 Izveidošana un aktualizēšana

Veidojot dokumentētu informāciju, kājēnē vienmēr jāiekļauj šāda informācija (versija, datums, veidotājs, testētājs, apstiprinātājs). Dokumentēta informācija tiek veidota atbilstošā formātā un nesējā.

Ar EPS saistītus dokumentus centralizēti pārvalda REA. EPS procesu apraksti tiek veidoti vienoti saskaņā ar šādu shēmu:

- Mērķis
- Darbības joma
- Definīcijas
- Īstenošanas apraksts (procedūra / process / pienākumi)
- Dokumentēšana
- Saistītie dokumenti

Katra procesa apraksta sākuma lapā papildus tiek norādīta sekojoša informācija:

- Izveidošana / aktualizēšana un atbildīgais darbinieks
- Pārbaude / apstiprināšana un REA vadītājs
- Apstiprinājums un augstākās vadības pārstāvis

Darba uzdevumiem, kuri satur detalizētus prasības un noteikumus par noteiktu darbības jomu ir jānorāda sekojoša informācija:

- Darba uzdevuma numurs;
- Izmaiņu statuss;
- Datums, sagatavotāja uzvārds.

Aktualizējot dokumentētu informāciju, tiek piemēroti tie paši principi, kas, veidojot jaunu. Izmaiņas/atjauninājumus drīkst veikt tikai attiecīgais veidotājs vai arī dokumentu veidotājs ir jāinformē par veiktajām izmaiņām vai atjauninājumiem.

7.5.3 Dokumentētas informācijas kontrole

Nosakot EPS dokumentētās informācijas aprites uzdevumus un atbildību, tiek nodrošināts, ka tā ir pieejama vietās, kur tā ir nepieciešama. Tajā pašā laikā tiek nodrošināts, ka EPS saistītā dokumentētā informācija ir pienācīgi aizsargāta (piemēram, no zudumiem). Specifikācijas attiecas arī uz dokumentētu informāciju no ārējiem avotiem.

Derīgi un atjaunināti ir tikai tie dokumenti, kas tiek glabāti un pieejami dokumentu kartotēkā. Dokumentētās informācijas ilgums katram dokumenta veidam tiek noteikts atbilstoši Rīgas iekšējiem noteikumiem.

Pēc arhivēšanas perioda beigām ieraksti un dokumenti ir jāizņem.

7.6 Citi piemērojamie dokumenti

- Iestādes pieteikuma forma ietaupījumu saņemšanai
- Investīciju plāns
- Apmācību plāns
- Īstenoto apmācību apliecinājumi
- Iekšējās un ārējās komunikācijas plāni
- Ieteikumu un ierosinājumu pieraksti
- Dokumentētās informācijas pieraksti

8 DARBĪBA

8.1 Darbības plānošana un vadība

Mēs esam identificējuši procesus, kuri var ietekmēt EPS veikspēju. Ciktāl tas ir iespējams ir izveidoti procesuālie apraksti, pasākumi un kritēriji šo procesu plānošanai un vadīšanai, lai nodrošinātu EPS mērķu sasniegšanu un izvairītos no būtiskām novirzēm no noteiktajiem energoveiktspējas rādītājiem.

EPS norises apraksts IKSD iestādēs

Atbilstoši Rīgas domes lēmumam katras iestādes vadītājs ir atbildīgs par EPS īstenošanu iestādē. Iestādes vadītāja pienākums ir izvērtēt nepieciešamību un iespējas deleģēt ar iestādes energoveiktspēju saistīto uzdevumu un pienākumu izpildi citam/citiem iestādes darbiniekiem.

Iestādes vadītāja pienākumi EPS īstenošanā ir:

- Iepazīties ar EPS rokasgrāmatu, EPS politiku, EPS vadības grupas biedriem;
- Iepazīties ar iestādes bāzes un plānotajiem veikspējas rādītājiem;
- Nodrošināt “Ēku izmantošanas vadlīnijas” minēto norādījumu izpildi iestādē. Gadījumos, kad kāds no norādījumiem iestādē nav īstenojams, informēt par to ēkas apsaimniekotāju un energopārvaldnieku;
- Iepazīstināt iestādes personālu, audzēkņus un citus interesentus ar EPS politiku un mērķiem, t.sk. publiski izvietot EPS politiku un aktuālo iestādes energoveiktspējas atskaiti;
- Piedalīties rīkotajās EPS un ar energoveiktspēju saistītajās apmācībās;
- Katru mēnesi iepazīties ar energoresursu patēriņa atskaiti un gadījumos, kad kāda energoresursa vai ūdens patēriņš iepriekšējā mēnesī par 15% pārsniedz bāzes energopatēriņu identificēt iemeslus kāpēc patēriņš ir augstāks un informēt energopārvaldnieku par identificētajiem iemesliem;
- Katru gadu sagatavo vismaz 3 priekšlikumus iestādes energoveiktspējas uzlabošanai un iesniedz tos energopārvaldniekam;
- Piedalīties sanāsmēs par EPS jautājumiem.

Rīgas energopārvaldnieks nodrošina EPS darbību. Energo pārvaldnieka pienākumi EPS īstenošanā ir:

- Sagatavo katras iestādes bāzes energopatēriņu (EB), enerģijas patēriņa indikatorus (EPI) un informē par tiem iestādes;
- Vismaz reizi gadā sagatavo pārskatu ar iestāžu savstarpējo energoveiktspējas salīdzinājumu;
- Katru mēnesi apkopo iestāžu siltumenerģijas, elektroenerģijas, ūdens un kanalizācijas patēriņu;
- Katru mēnesi sagatavo un elektroniskā veidā iesniedz iestādēm, iestādes energoveiktspējas atskaiti par iepriekšējo mēnesi;
- Apkopo, prioritizē un virza EVG apstiprināšanai iestāžu energoveiktspējas uzlabošanas priekšlikumus;
- Uztur elektronisku iestāžu vadītāju ziņojumu reģistru;
- Vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz pārskatu EVG par saņemtajiem iestāžu ziņojumiem;
- Organizēt apmācības iestāžu vadītājiem un atbildīgajiem;
- Kontrolē “Ēku izmantošanas vadlīniju” ievērošanu;
- Organizē mazbudžeta energoefektivitātes pasākumu īstenošanu iestādēs;

Ar procesu aprakstiem tiek iepazīstināti iestāžu vadītāji, darbinieki un pakalpojumu sniedzēji, kuri strādā mūsu labā un tos īsteno.

Procesu izmaiņas tiek uzraudzītas un izmaiņas procesos tiek izvērtētas, ņemot vērā to sekas. Ja nepieciešams, tiek veikti pasākumi, lai izvairītos no negatīvām sekām

8.2 Projektēšana

Ēku atjaunošanas projektēšana tiek īstenota atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām ēku energoefektivitātes jomā un citām prasībām, kuras ietekmē ēku energoveiktspējas rādītājus.

8.3 Iepirkumi

Zaļā iepirkuma izmantošana nodrošina, ka Rīgas valstspilsētas pašvaldības struktūrvienības, veicot publisko iepirkumu, ņem vērā ilgtermiņa vides aspektus. Viens no būtiskākajiem zaļā iepirkuma aspektiem ir nodrošināt iepirkuma ilgtspējīgumu, iegādājoties kvalitatīvu, efektīvu un videi draudzīgu produktu vai pakalpojumu. Tas ļautu pašvaldības struktūrvienībām izvēlēties saimnieciski visizdevīgākos piedāvājumus ar vismazāko ietekmi uz vidi un uz Rīgas energoveiktspēju. Piemēram, iepērkot jaunas elektroiekārtas, tiek ņemts vērā iekārtu elektroenerģijas patēriņš, darba mūžs un iekārtas kopējās dzīves cikla izmaksas. Tas samazinātu dažādu risku esamību iekārtas vai pakalpojuma izmantošanas laikā, kas varētu rasties, izvēloties iepirkumu, balstoties tikai uz iekārtas vai pakalpojuma cenu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājas lapā ir pieejamas vadlīnijas zaļā iepirkuma ieviešanai, kas atvieglos arī iepirkuma nolikuma izstrādi pašvaldībā.

Visi pašvaldības iepirkumi tiek veikti caur elektronisko iepirkumu sistēmu (www.eis.gov.lv), kas darbojas kā interneta veikals publiskā sektora pasūtītājiem, kurā savas standarta preces piedāvā vairāki piegādātāji. Valsts reģionālās attīstības aģentūra (vai cita centralizēto iepirkumu institūcija), rīkojot atklātus konkursus atbilstoši publiskos iepirkumus regulējošo tiesību aktu prasībām, nodrošina standarta preču un pakalpojumu elektronisko katalogu izveidošanu un uzturēšanu saskaņā ar noslēgtajām vispārīgajām vienošanām starp centralizēto iepirkumu institūciju un piegādātājiem.

8.4 Citi saistītie dokumenti

- *Ēku izmantošanas vadlīnijas*
- *Mazbudžeta pasākumu apraksts*

9 SNIEGUMA NOVĒRTĒŠANA

9.1 Energosnieguma un EPS uzraudzība, mērīšana, analīze un novērtēšana

9.1.1 Vispārīgi

Energo veiktspējas snieguma novērtēšanas ir cieši saistīta ar *“Enerģijas patēriņa datu uzskaites un glabāšanas metodoloģija”* (rokasgrāmatas 6.6.apakšpunkts) un ar enerģiju un ūdeni saistīto datu uzskaiti un mērīšanu. Snieguma novērtēšanā tiek skatīti sekojoši rādītāji:

- Darba plāna izpilde un nosprausto mērķu izpilde;
- EPI rādītāji;
- Iestāžu energoveiktspējas rādītāji;
- Faktiskais energoresursu un ūdens patēriņš salīdzinājumā pret prognozēto;

Energosnieguma novērtēšanas pamatā ir energoresursu un ūdens piegādātāju sniegtie iestāžu energoresursu un ūdens patēriņa rādītāji, kuri tiek apkopoti vienotā datu sistēmā, kuras atskaite ir pieejamas visām EPS iesaistītajām iestādēm.

Energosniegums tiek monitorēts katru mēnesi iesaistot energopārvaldnieku un iestādes vadītāju. Energoresursu un ūdens pārtēriņa gadījumā iestādes vadītājs sniedz ziņojumu energopārvaldniekam, informējot par iemesliem, kāpēc ir palielinājies energoresursu patēriņš iestādē. Energo pārvaldnieks apkopo ziņojumu un informē EVG par energoresursu un ūdens pārtēriņu.

9.1.2 Atbilstības novērtēšana tiesiskajām un citām prasībām

Atbilstoši rokasgrāmatas aprakstam 4.2.2.apakšpunktā esam identificējuši EPS atbilstošās likumdošanas prasības un veicam likumdošanas aktu izmaiņu monitoringu. Mēs esam ņēmuši vērā attiecīgās prasības, veidojot un nepārtraukti attīstot mūsu EPS.

Reizi gadā iekšējā audita ietvaros EVG ir atbildīga par EPS atbilstības novērtēšanu attiecīgajām juridiskajām un citām prasībām. Šim nolūkam attiecīgie jautājumi ir iekļauti revīzijas kontrolesarakstos, pamatojoties uz piemērojamām prasībām, un tiek izskatīti iekšējās revīzijas laikā. Novērtējuma rezultāts ir dokumentēts revīzijas ziņojumos. Tāpēc netiek veikti papildu atbilstības auditi.

9.2 Iekšējais audits

Regulāri iekšējie auditi pārbauda vai EPS:

- Uzlabo energoveiktspēju;
- Atbilst ISO 50001 prasībām;
- Izpilda uzstādītos energoveiktspējas mērķus;
- Darbība ir efektīva un darboies spējīga.

Kopā ar darba plānu tiek sagatavota iekšējo auditu programma. To pārbauda un apstiprina vadība. Turklāt vadība nodrošina īstenošanai atbilstošos resursus.

Iekšējie auditi tiek veikti saskaņā ar auditu programmu. Uzmanība tiek pievērsta iesaistīto auditoru objektivitātei un kompetencei. Auditiem tiek izmantoti auditu kontrolesaraksti, kas vajadzības gadījumā tiek pielāgoti.

Katram auditam tiek sastādīts audita plāns, kurā ņemts vērā auditējamo procesu un jomu statuss un nozīme, kā arī iepriekšējo auditu rezultāti. Departamenti, iestādes pienācīgi atbalsta auditus (piemēram, kontaktpersonu pieejamība, nepieciešamo dokumentu nodrošināšana utt.).

Neatbilstības un koriģējošie pasākumi tiek dokumentēti audita ziņojumā un rīcības plānos. Auditētās iestādes ir atbildīgas par īstenošanu. EVG seko pasākumu savlaicīgai īstenošanai un pārbauda, ne vēlāk kā nākamajā auditā pasākumu efektivitāti.

9.3 Vadības pārskats

Rīgas augstākā vadība ciešā sadarbībā ar EVG reizi gadā sagatavo vadības pārskatu. Tas nodrošina, ka EPS ir piemērota un efektīva, kā arī atbilst Rīgas stratēģiskajam virzienam.

Vadības pārskatā tiek iekļauta informācija, kuru ir sagatavojusi EVG:

- Iepriekšējos vadības pārskatos iekļauto pasākumu izpildes statuss
- Izmaiņas iekšējās un ārējās tēmās un saistītajos riskos un iespējās
- Konstatētās neatbilstības un īstenotās korektīvās darbības
- Mērījumu un apsekojumu rezultāti
- Energoveiktspējas uzlabojumi, ieskaitot EPI uzlabojumus
- EPS iekšējo auditu rezultāti
- Likumdošanas un citu prasību izpilde
- Uzlabojumu iespējas, ieskaitot kompetences paaugstināšanu
- Enerģopolitikas aspekti
- Energoveiktspējas un citu uzstādīto mērķu izpilde, darba plāna izpildes statuss

Vadības pārskatā tiek pieņemti lēmumi par nepārtrauktas uzlabošanas iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas EPS. Šeit tiek skatīti sekojoši jautājumi:

- Iespējas uzlabot energoveiktspēju
- Enerģopolitikas izmaiņu/korekciju nepieciešamība
- EPI un EB izmaiņu nepieciešamība
- Mērķu, energomērķu, darba plāna izmaiņu nepieciešamība. Pasākumu noteikšana mērķu neizpildes gadījumā
- Iespējas EPS padziļinātai iekļaušanai vadības procesos
- Resursu pietiekamības novērtējums
- Komunikācijas, apziņas, kompetences uzlabošanas iespējas

9.4 Citi piemērojamie dokumenti

- Mērījumu un verifikācijas plāns
- Enerģijas un ūdens patēriņa uzskaites dati
- Auditu programma
- Audita plāns
- Audita kontrollapas
- Audita ziņojums
- Auditoru saraksts
- Iepriekšējo gadu vadības pārskati

10 UZLABOŠANA

10.1 Neatbilstība un korektīvas darbības

Mēs nodrošinām, ka neatbilstību gadījumā tiek veikti atbilstoši un efektīvi pasākumi, lai novērstu neatbilstību un novērstu tās atkārtošanos.

Praktiskie palīg līdzekļi, lai savlaicīgi novērstu neatbilstības ar korektīviem pasākumiem, ir sekojoši:

- Ikmēneša iestāžu atskaite
- Iestāžu vadītāju ziņojumi
- Iekšējie un ārējie auditi
- Apsekošanas
- Kontrollapas

Šīs vadlīnijas ietver arī:

- Neatbilstības pārbaude un tās cēloņa noteikšana
- Nepieciešamības novērtējums, lai nodrošinātu, ka neatbilstības neatkārtojas vai nenotiek citur
- Atbilstošu pasākumu noteikšana un īstenošana, lai novērstu neatbilstības un novērstu to cēloni
- Korektīvo pasākumu dokumentācija
- Veikto korektīvo darbību efektivitātes pārskats

Saistībā ar koriģējošiem pasākumiem iespējams ir veicamas izmaiņas EPS.

EPS reģistrē un uzrauga visus ar enerģiju saistītos koriģējošos pasākumus.

10.2 Patstāvīga uzlabošana

Mēs apzinām un ieviešam visas izmaiņas, kas nepieciešamas, lai nepārtraukti uzlabotu mūsu EPS piemērotību un efektivitāti un uzlabotu energo veiktspēju.

Nepārtrauktu energo veiktspējas uzlabošanu mēs demonstrējam izmantojot:

- Ar samazinātiem, klimatiski koriģētiem, energoresursu un ūdens patēriņa datiem;
- Energo mērķu sasniegšanas progresu;
- Iestāžu energoresursu un ūdens patēriņa samazināšanos;
- KPI rādītāju uzlabošanas.

10.3 Citi saistītie dokumenti

- Neatbilstību un korektīvo darbību saraksts

Pielikums Nr.1 Energoveiktspējas ziņojums

Saturs:

- levads
- 1. Rīgas domes energoresursu un ūdens patēriņa analīze
- 2. Patēriņa analīze
 - a. Siltumenerģija
 - b. Elektroenerģija
 - c. Ūdens un kanalizācija
 - d. CO2 emisijas
 - e. Izdevumi
- 3. Objektu/ēku patēriņa analīze
 - a. EPS iekļautie objekti/ēkas
 - b. Objektu/ēku savstarpējais salīdzinājums
- 4. Detalizēta objektu/ēku patēriņa analīze
- 5. Perspektīva